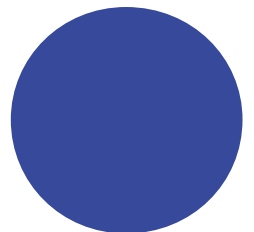

u

**new administration.
new horizon.
architecture and culture for the city.**

u

u

**new administration.
new horizon.
architecture and culture for the city.**

**urban.brussels
jaarverslag 2018**

Voorwoord

Ik stel u zeer graag het eerste jaarverslag (2018) van urban.brussels voor. Dit document richt zich tot de ambtenaren van het Gewest en van de gemeenten, tot onze beleidspartners en onze institutionele partners, tot de privésector en het verenigingsleven dat betrokken is bij de ruimtelijke ordening en de ontwikkeling van het Brusselse grondgebied, evenals tot alle burgers. We maken de balans op van de grote veranderingen die in 2018 plaatsgevonden hebben en overlopen wat we in 2019 willen realiseren.

Dit verslag is een overzicht van onze dagelijkse manier van werken waarbij we ernaar streven de opdrachten die ons toevertrouwd worden, tot een goed einde te brengen.

2018 was in vele opzichten een belangrijk jaar voor urban.brussels. We hebben een bestuur opgericht met een nieuwe naam, een nieuwe visuele identiteit, een nieuw gebouw, een nieuw organogram, en we zijn verhuisd. We hebben onze teams versterkt en het budget geïmplementeerd. In de verschillende bevoegdheden van het bestuur werd een en ander verwezenlijkt, zoals de wijzigingsprocedure van het Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening (BWRO), de ordonnantie betreffende het roerende en het immateriële erfgoed en het ontwerp van gewestelijke stedenbouwkundige verordening (GSV) dat aangepast werd aan de uitdagingen van de gewestelijke ontwikkeling.

De leidraad bij de creatie, de opstart en het beheer van dit bestuur is het strategisch plan van urban.brussels. We maken van de gelegenheid gebruik om het kort aan u voor te stellen.

urban.brussels staat voor vele uitdagingen en zal vele acties moeten ondernemen, want het bestuur is nog jong en wil een referentie-instelling zijn in zijn bevoegdheidsdomeinen. Daarbij kan het steunen op interne deskundigheid in uiteenlopende domeinen zoals architectuur, geschiedenis, stedenbouw, regelgeving en documentatie. Door deze deskundigheid te benutten en te stimuleren wil het bestuur uitgroeien tot een concrete speler, zowel op het toneel van de territoriale ontwikkeling als bij het denkwerk over de architectuur en het erfgoed in Brussel.

urban.brussels legt de lat voor zichzelf hoog qua administratief en financieel beheer, zowel tegenover de burger als tegenover zijn partners.

Ik maak van deze gelegenheid gebruik om de medewerkers van urban.brussels van harte te danken voor de kwaliteit van hun werk en voor hun engagement bij de uitvoering van hun opdrachten en de implementatie van de talrijke veranderingen.

Ik bedank ook al diegenen die zich ingezet hebben voor de realisatie van dit jaarverslag.

Ik wens u een aangename lectuur toe.

Bety Waknine
Directeur-generaal
C. Reinders, 2017 © urban.brussels

I.	<u>urban.brussels</u>	4
	Oprichting	6
	Organisatie	7
	Opdrachten	9
	De directies in de praktijk	10
	Partners en samenwerkingsverbanden	23
II.	2018, een intens jaar voor <u>urban.brussels</u>	24
	Een nieuwe naam, een nieuw logo	26
	Een nieuwe locatie op de Kunstberg	27
	Een nieuwe portaalsite <u>urban.brussels</u>	28
	Het strategisch plan van <u>urban.brussels</u>	29
	De oprichting van de nieuwe budgettaire structuur	31
	De regorganisatie van de directie Stedenbouw	32
	De vorming van de nieuwe IT-infrastructuur	33
	De uitbreiding van de directie Juridische Zaken	34
III.	Samenvatting in kerncijfers 2018	36
IV.	De actualiteit van 2018	40
	Enkele emblematische vergunningen	42
	Europees jaar van het cultureel erfgoed	43
	Vrijwaring van het naoorlogse erfgoed	45
	De Grote Markt al 20 jaar op de werelderfgoedlijst	46
	Restauratie van 341 huizen van de tuinvijken Le Logis en Floreal	47
	Financiering van de stichtingen van openbaar nut KANAL en CIVA	48
	De 8e reeks Duurzame Wijkcontracten (DWC's)	49
	Stadsvernieuwingscontracten (SVC's)	50
	Stadsbeleid (SB)	51
	be.exemplary 2018	52
	De hervorming van de gewestelijke stedenbouwkundige verordening	54
	De tijdelijke bezetting in het kader van de kringlooeconomie	55
	Stadslandbouw in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest	55
V.	De ambities voor 2019	56
	Het nieuwe Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening (BWRO)	58
	Nieuwe bevoegdheid roerend en immaterieel erfgoed	60
	Goedkeuring van de 9e reeks DWC's door de Regering	61
	De vooruitzichten van de nieuwe directie Kennis en Communicatie	62

I. urban.brussels

U

Het nieuwe bestuur urban.brussels, het vroegere Brussel Stedenbouwkundige Ontwikkeling, is belast met de uitvoering van het gewestelijke beleid inzake stedenbouw en roerend en onroerend cultureel erfgoed, en met het beheer van de operationele stadsvernieuwingsprogramma's.

u

Oprichting

Het nieuwe bestuur werd bij oprichtingsbesluit gecreëerd op 7 juli 2017: Brussel Stedenbouw en Erfgoed (BSE) werd een autonome gewestelijke overheidsdienst (GO). Sinds 2018 wordt het bestuur urban.brussels genoemd.

Het Gewest, en vooral de Regering, had talrijke hervormingen doorgevoerd om de nieuwe beleidsprioriteiten af te bakenen en een sterke en efficiënte governance te vestigen. Ook het beleid inzake ruimtelijke ontwikkeling heeft in die context talrijke structurele veranderingen ondergaan, die gepaard gingen met grondige wetshervormingen.

In het kader van de optimalisering van de administratie heeft de Regering de Gewestelijke Overheidsdienst Brussel (GOB) geherstructureerd. Dit heeft onder meer geleid tot de oprichting van Brussel Stedenbouw en Erfgoed (urban.brussels) in twee stappen:

- 1
- In een eerste fase heeft de GOB de algemene directie van het bestuur Brussel Stedenbouwkundige Ontwikkeling – dat tot dan de directies en cellen omvatte voor Stedenbouw, Erfgoed, Huisvesting en Stadsvernieuwing – gesplitst in de twee nieuwe algemene directies: Brussel Huisvesting enerzijds en Brussel Stedenbouw en Erfgoed (urban.brussels) anderzijds.
- 2
- In een tweede fase heeft de GOB de transfert georganiseerd van het nieuwe bestuur Brussel Stedenbouw en Erfgoed (urban.brussels), van zijn personeel en van zijn opdrachten. Het specifieke en autonome bestuur urban.brussels was een feit.

Het ontwerp van een identiteit en van een imago voor urban.brussels was van wezenlijk belang en vergde een intensieve inzet. De verhuis heeft in dit verband een essentiële rol gespeeld en was tegelijk een mooie bevestiging van de nieuwe structuur van het bestuur.

1945

BSRO
Bestuur van de Stedebouw en de Ruimtelijke Ordening

1991

BROH
Bestuur Ruimtelijke Ordening en Huisvesting

2014

BSO
Brussel Stedelijke Ontwikkeling

2017

BSE
Brussel Stedenbouw en Erfgoed

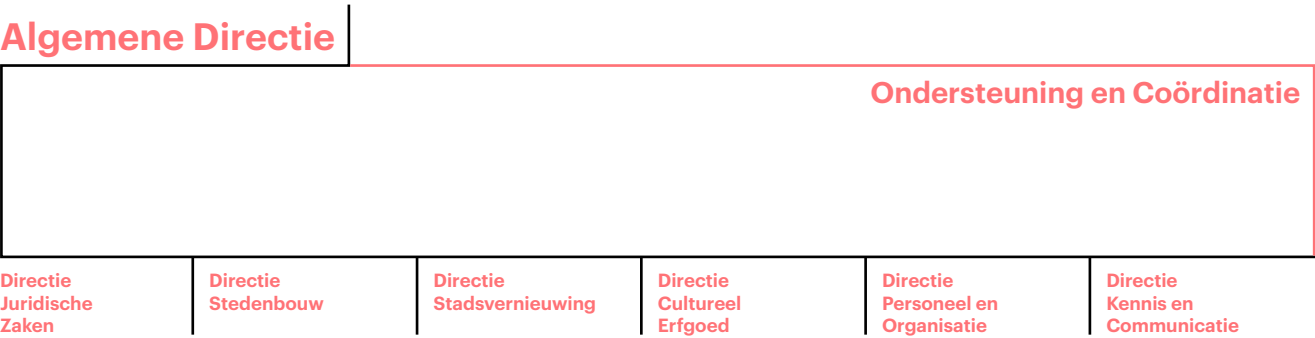
2018

urban.brussels

Organisatie

Wie ‘nieuw bestuur’ zegt, zegt uiteraard nieuw organogram. Het werd in overleg opgesteld en drukt de ambities uit van urban.brussels en zijn wil om de transversale werking en de samenwerking tussen de verschillende directies te versterken.

Het opmerkelijke aan het nieuwe organogram, dat rond kernactiviteiten opgebouwd werd, is de oprichting van drie nieuwe directies. Deze drie nieuwe directies, nl. Kennis en Communicatie, Juridische Zaken, en Personeel en Organisatie, stimuleren een nabijheidsmanagement, de ontplooiing van de opdrachten, een vlottere transversaliteit en sterkere synergieën tussen alle directies.

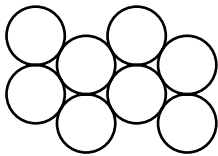

Stelselmatig wordt dit organogram verder ingevuld en treedt het in werking door de uitvoering van het personeelsplan, de benoeming van de directeurs en de optimalisering van de werking van departementen en cellen.

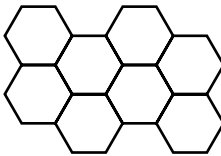
Voor de uitvoering van het wervingsplan dat in functie van dit organogram en ter versterking van de teams opgesteld werd, drong de oprichting van een departement Human Resources zich op. Dit werd onlangs in de directie Personeel en Organisatie opgenomen. Door prioriteit te geven aan de versterking van de departementen en de cellen, kon urban.brussels het aanwervingstekort van de voorbije jaren gedeeltelijk opvangen, de werklust evenwichtiger te spreiden en de werkomstandigheden van de medewerkers verbeteren.

Het departement Human Resources werd gaandeweg uitgebreid en opgeleid in uiteenlopende materies zoals het personeels – en loopbaanbeheer, opleidingstrajecten en competentieontwikkeling.

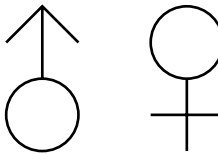
urban.brussels hecht niet enkel belang aan de opleidingen die het departement Human Resources organiseert, maar heeft ook bijzondere interesse voor de functiespecifieke opleidingen die alle medewerkers kunnen volgen, zodat ze blijven evolueren en dat hun expertise in hun domeinen blijft groeien. Via een dienstencontract (SLA) met de GOB konden de medewerkers van urban.brussels in 2018 een beroep doen op de hele GOB-opleidingencatalogus.

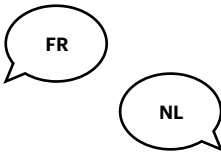
47
nieuwe medewerkers

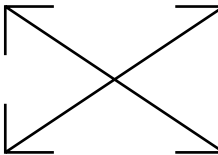
258
werknemers op 1.12.2018

37 % **63 %**

79 % **21 %**

Kader voorzien in het personeelsplan:
286 medewerkers

Invullingsgraad:
90 %

2018
83
83 vrijwillige beroepsopleidingen naast de type-opleidingen van de opleidingencatalogus

Personeelsplan 2019
In 2018 heeft het bestuur ondanks de overgeërfde nieuwe opdrachten voortgewerkt op basis van het personeelsplan van 2017. Na een werkjaar als autonome GO bleek dat de invulling van de personeelsbehoeften noodzakelijk was om efficiënt te kunnen voortwerken. Vandaar het personeelsplan 2019 dat bij de Voogdijminister ingediend werd.

Opdrachten

urban.brussels voert het gewestelijke beleid uit met betrekking tot Stedenbouw, Cultureel Erfgoed en Stadsherwaardering.

CONCREET VERZORGEN DE MEDEWERKERS VAN URBAN.BRUSSELS:

1. de uitvoering van het gewestelijke beleid voor de vrijwaring van het (roerende en onroerende) culturele erfgoed, in overeenstemming met het BWRO en zijn uitvoeringsbesluiten;
2. de uitvoering van het gewestelijke beleid voor stedenbouw (met inbegrip van het voorkooprecht), in overeenstemming met het BWRO en zijn uitvoeringsbesluiten;
3. de administratieve taken die horen bij de bevoegdheden die de Gewestregering uitoefent in het kader van
 - de ordonnantie van 6 oktober 2016 houdende organisatie van de stedelijke herwaardering en haar uitvoeringsbesluiten;
 - de ordonnantie van 17 juli 2003 houdende de Brusselse Huisvestingscode en volgende uitvoeringsbesluiten:
 - het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 23 oktober 2007 betreffende de toekenning van premies voor de renovatie van het woonmilieu;
 - het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 2 mei 2002 betreffende de toekenning van premies voor de verfraaiing van gevels;
4. de opdracht van juridisch raadgever in hun vakgebieden.

urban.brussels beijvert zich dus voor de duurzame, evenwichtige en coherente ondersteuning van de territoriale ontwikkeling van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Daarnaast vervult het bestuur een kernrol in de sensibilisering van de burger, en richt het zijn acties en zijn mededelingen op kwaliteit inzake architectuur, stedenbouw, stadsvernieuwing en stedelijk erfgoed, ongeacht uit welke periode.

urban.brussels voert deze opdrachten uit via de Algemene Directie en de zes directies in het nieuwe organogram:

1. de directie Stedenbouw,
2. de directie Cultureel Erfgoed,
3. de directie Stadsvernieuwing,
4. de directie Kennis en Communicatie,
5. de directie Juridische Zaken,
6. de directie Personeel en Organisatie.

Ten slotte verzorgt urban.brussels het secretariaat van drie onafhankelijke organen: de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen, het Stedenbouwkundig College en het Milieucollege.

De directies in de praktijk

De uitvoering van de verschillende opdrachten van urban.brussels is enkel mogelijk dankzij de respectieve inzet én met de transversale aanpak van iedere directie.

Elk van hen levert een wezenlijke bijdragen aan de ontwikkeling van urban.brussels tot een efficiënte overheidsdienst met een voorbeeldkarakter en tot een onmiskenbaar deskundigheids – en referentiecentrum inzake de ontwikkeling van het Gewest.

De directie Stedenbouw

Doelstelling van de directie Stedenbouw (DS): op proactieve wijze bijdragen aan de verbetering van de leefbaarheid in de stad. De DS doet dit aan de hand van uitvoeringstools voor stedenbouw, in het bijzonder door bij de beoordeling van ontwerpen met alle aspecten van de stad rekening te houden. Deze doelstelling is conform het Brusselse Wetboek van Ruimtelijke Ordening (BWRO).

IN DIT VERBAND VERVULT DE DIRECTIE STEDENBOUW VOLGENDE OPDRACHTEN:

1. De behandeling, de afgifte en de verlenging van gewestelijke stedenbouwkundige vergunningen/attesten en verkavelingsvergunningen, en het beheer van de aanhangigmakingen bij de gemachtigde ambtenaar;
2. De verwerking van de gemeentelijke stedenbouwkundige vergunningen/attesten en verkavelingsvergunningen (in bepaalde gevallen conform advies verstrekken, de afwijkingsaanvragen toekennen of weigeren en de beslissing van het college van burgemeester en schepenen eventueel opschorten);
3. De behandeling van de milieueffectenrapporten – en studies in verband met de aanvragen tot stedenbouwkundige vergunningen/ attesten en verkavelingsvergunningen en met de gewestelijke stedenbouwkundige verordening (GSV), en de opvolging van de effectenstudies in verband met de aanvragen tot milieuvergunning;
4. De opvolging van de toepassing van het administratieve beleid op het vlak van stedenbouw: de gewestelijke stedenbouwkundige verordening (GSV);
5. Het beheer van de gemeentelijke stedenbouwkundige verordeningen (GemSV's), met bijzondere aandacht voor hun verenigbaarheid met de GSV; de directie werkt hiervoor samen met de directie Juridische Zaken, die de besluiten opstelt waarmee de Regering de GemSV's goedkeurt;
6. Het beheer van de door notarissen aangevraagde verdeling van goederen, van de rooilijnen en van de aanvragen tot schrapping of wijziging van de buurtwegen;
7. De uitwerking van de richtsnoeren voor het beheer en de behandeling van de dossiers;
8. Het beheer van de stedenbouwkundige lasten;
9. De uitbouw van NOVA, een informaticaplatform dat gemeenschappelijk is voor de gemeentelijke en de gewestelijke besturen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, belast met het beheer van de aanvragen tot stedenbouwkundige vergunningen, verkavelings – en milieuvergunningen.

De directie Cultureel Erfgoed

De directie Monumenten en Landschappen werd omgedoopt tot directie Cultureel Erfgoed. Deze nieuwe naam komt beter overeen met haar werkdomeinen en met haar nieuwe bevoegdheden inzake roerend en immaterieel cultureel erfgoed.

De directie Cultureel Erfgoed (DCE) streeft naar de instandhouding van het gewestelijke culturele erfgoed via de integratie en de vrijwaring ervan in een gepaste omgeving binnen de hedendaagse leefwereld.

Het begrip cultureel erfgoed verwijst naar het geheel van goederen met een historische, archeologische, artistieke, esthetische, wetenschappelijke, sociale, technische of folkloristische waarde, zonder chronologische beperking. Het gaat om monumenten, gehelen, landschappen en archeologische vindplaatsen, roerend erfgoed en immaterieel erfgoed.

IN DIT VERBAND VERVULT DE DIRECTIE CULTUREEL ERFGOED VOLGENDE OPDRACHTEN:

- 1. De geregelde update van de erfgoedinventarissen;
- 2. De wettelijk bescherming van het erfgoed door middel van besluiten tot inschrijving op de bewaarlijst en tot bescherming van goederen;

In 2018 is de Regering de beschermingsprocedure gestart van bepaalde delen van het handelspand Maison Hayoit, Leuvense Steenweg 56, detail van de hoekgevel (foto 1993-1995) © urban.brussels

Wist je ...

hoeveel erfgoed in Brussel beschermd wordt?

857

gebouwen

131

architecturale gehelen

129

bomen

174

landschappen

6

archeologische sites

2018

18

nieuwe goederen werden beschermd

Opgevolgde werven – 2018

96

in beschermde bouwwerken

± 30

in beschermde landschappen

3. De opvolging van het onderhoud, de restauratie of het herstel van het beschermde erfgoed, vanaf de aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning tot het einde van de werkzaamheden en de toekenning van eventuele subsidies;

4. Archeologische opgravingen uitvoeren; het archeologische erfgoed dat in het Gewest blootgelegd wordt, bewaren en opwaarderen. urban.brussels bezit overigens een nieuw archeologisch laboratorium voor de bewaring en de restauratie van alle materiaal dat tijdens opgravingen in het Brussels Gewest gevonden werd. Het is de bedoeling om zoveel mogelijk wetenschappelijke informatie zo lang mogelijk te bewaren en toegankelijk te maken. Geregeld worden tentoonstellingen georganiseerd, onafhankelijk of samen met andere culturele instellingen en musea, waar de resultaten met het grote publiek gedeeld worden;

5. De medewerking aan de Europese en de internationale projecten voor een intensievere samenwerking en uitwisseling van informatie of goede praktijken tussen de landen;

6. De bewaring en de opwaardering van de documentaire bronnen van de directie. Bij de verschillende opdrachten van de DCE worden onophoudelijk nieuwe gegevens geproduceerd, waardoor de technische en wetenschappelijke kennis van het gewestelijke erfgoed voortdurend toeneemt;

7. De medewerking aan het gewestelijke beleid inzake stedenbouw, met name door de adviezen die de DCE in de overlegcommissies uitbrengt over de stedenbouwkundige vergunningen;

8. De financiële ondersteuning van de instandhoudingswerken aan beschermde goederen, de restauratie van het niet-beschermde kleine erfgoed, preventief archeologisch onderzoek, en van projecten die opgestart of gedragen worden door de vzw's die actief zijn op het vlak van cultureel erfgoed;

9. Het secretariaat van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen (KCML).

Restauratie van de apotheek Neos Bourse, Anspachlaan 61, 2018 A. de Ville de Goyet © urban.brussels

Archeologische opgravingen onder de Parking 58: het vrijleggen van een 14e-15e-eeuwse visfuk in de alluviale lagen van de Zenne © urban.brussels

2018

38

archeologische werven

Adviezen uitgebracht door de KCML in 2018

151

adviezen over beschermde goederen

121

adviezen over niet-beschermde goederen

Totaal 272

adviesaanvragen

Totaal 296

punten ter zitting behandeld

De directie Stadsvernieuwing

De directie Stadsvernieuwing (DSV) bestrijdt de stadskankers en ijvert voor het herstel van het stadsweefsel. Ze beoogt met andere woorden een actieve stadsontwikkeling en een sterkere sociale samenhang. Zodoende levert ze een duurzame bijdrage aan de verbetering van de levenskwaliteit van alle Brusselaars, waarbij ze voorrang geeft aan de kwetsbare wijken. De DSV streeft naar synergie met alle actoren die betrokken zijn bij de uitvoering van haar programma's voor stedelijke herwaardering.

OM DIE DOELSTELLINGEN TE BEREIKEN, VERVULT ZE VOLGENDE OPDRACHTEN:

1. De opvolging van de Duurzame Wijkcontracten (DWC's): programma's ter ondersteuning van de vastgoedoperaties met betrekking tot woningen, buurtinfrastructuur, en handels – en productieruimten. Daarnaast spelen de DWC's een rol bij operaties die de openbare ruimte moeten herdefiniëren en bij acties ter bevordering van socio-economische herwaardering en van de milieutechnische kwaliteit van een wijk.

De DWC's worden uitgevoerd in een prioritair interventiegebied, de zogenaamde 'zone voor stadsherwaardering' (ZSH). Aan de hand van deze beproefde participatietool worden de bewoners, de verenigingen en de gemeenten nauw bij de verschillende projecten van elk programma betrokken.

DWC's — 2018

€ 37.790.496

aan subsidies uitbetaald in 2018

Voorlopige opleveringen:

62 woningen,
6 buurtinfrastructuren,
3 crèches en verschillende
werven voor openbare ruimten
in de perimeters 'Scheut'
(Anderlecht), 'Rond Leopold II'
(Molenbeek) en 'Wijnheuvelen-
Josaphat' (Schaarbeek)

Aanbestedingen goedgekeurd:

37 woningen,
6 buurtinfrastructuren
waaronder een crèche en een
kinderkribbe voor kort verblijf,
evenals meerder werven
voor de aanleg van openbare
ruimten (wegen, kleine
parken, collectieve tuinen,
groentetuinen, ...)

2. De sturing van de stadsvernieuwingscontracten (SVC's), nieuwe stadsherwaarderingsprogramma's die de nadruk leggen op de openbare ruimte en het stedelijke netwerk.

Aangezien de SVC's gekoppeld zijn aan de ZSH, gelden de beperkingen van de bestaande tools niet langer en kan bijvoorbeeld ingegrepen worden op zones die zich over meerdere gemeenten uitstrekken. Ze sturen aan op een betere samenhang tussen de verschillende stadszones en op de vervaging van de breuken tussen bepaalde stadsgebieden. Ze combineren operaties van stedelijke herwaardering op het vlak van vastgoed en openbare ruimten en operaties met een socio-economische en een milieugerichte intentie. Zodoende worden de gemeenten en uiteenlopende gewestelijke operatoren gemobiliseerd.

3. De opvolging van het Stadsbeleid (SB) volgens twee pijlers:

- Pijler 1: de ruimtelijke ordening (fusie van bestaande oude, gewestelijke bepalingen inzake leegstaande en alleenstaande gebouwen), die het onveiligheidsgevoel aanpakt als gevolg van de aanwezigheid van leegstaande, ongezonde en onaangepaste gebouwen. Deze doelstelling wordt nagestreefd via vastgoedoperaties of snelle interventies tegen de verloederende van de openbare ruimte, die incidenteel zijn en dus buiten elk programma om plaatsvinden op het hele grondgebied van het Brusselse Gewest.
- Pijler 2: de wijkontwikkeling, die het onveiligheidsgevoel bestrijdt door de verbetering van de kwaliteit en de leefomgeving van de meest achtergestelde buurten. Enerzijds via de herinrichting van de openbare ruimten, anderzijds via de infrastructuurontwikkeling om cultuur en sport – als gunstige omgangssferen voor maatschappelijke samenhang – te versterken.

Deze tweede pijler garandeert tegelijk een beter samenlevingsgevoel, want hij verzacht het maatschappelijke en het ruimtelijke dualisme van de wijken. De strijd tegen de achterstelling wordt aangeboden: de kwetsbaarste doelgroepen worden opgevangen en begeleid, alsook socioprofessioneel ingeschakeld in arbeidsintensieve sectoren. Deze pijler stimuleert bovendien de ontwikkeling van specifieke openbare woningen voor bepaalde segmenten van de bevolking. Pijler 2 wordt gestuurd door meerjarenprogramma's en is gekoppeld aan de zone voor stadsherwaardering (ZSH).

SVC's – 2018

€ 3.177.051

aan subsidies werd uitbetaald voor 2 verwervingen (een terrein en een gebouw)

SB pijler 1 – 2018

5 woningen werden
opgeleverd, nl. 2 in Elsene
en 3 in Vorst

Goedgekeurde
aanbestedingen:

20 woningen voor een
totaalbedrag

€ 2.166.748

SB pijler 2 – 2018

€ 5.380.663

aan subsidies werd uitbetaald voor personeels – en
werkingskosten

DWC Scheut in Anderlecht – Polyvalent Cultuurcentrum, Léopold De Swaefstraat 18. Architecten a practice Séverin Malaud © [urban.brussels](#)

DWC Scheut in Anderlecht – Polyvalent Cultuurcentrum, Léopold De Swaefstraat 18. Architecten a practice Séverin Malaud © [urban.brussels](#)

4. De toekenning van premies voor de renovatie van het woonmilieu en van premies voor gevelverfraaiing.

Sinds zijn verhuis beschikt het bestuur [urban.brussels](#) over zijn eigen loketten, waar de burgers – zonder onderbreking te wijten aan de verhuis – hun dossier voor de renovatie van het woonmilieu of voor de gevelverfraaiing kunnen indienen, de documenten in verband met hun premieaanvraag kunnen bezorgen, of inlichtingen kunnen vragen over een al ingediend dossier. In deze nieuwe loketten worden het publiek en de aanvragers beter ontvangen.

5. De opvolging van het verhuurbeheer van woningen die eigendom zijn van de gemeenten of OCMW's en die gerenoveerd worden met gewestelijke subsidies.

6. Het financiële beheer van operaties van stadsvernieuwing door citydev.brussels.

7. De opvolging van de regelgeving inzake voorkooprecht met vier nieuwe voorkoopperimeters die in 2018 goedgekeurd werden: Masui (stad Brussel en Schaarbeek), Pogge (Schaarbeek), Wiels aan de Zenne (Vorst en Sint-Gillis) en Magritte (Jette).

8. Ondersteuning en begeleiding van het verenigingsleven, zoals het Netwerk Wonen, Homegrade en de Zinneke Parade.

Premies — terugdringing van de achterstand

In 2018 heeft het departement Premies van de directie Stadsvernieuwing de focus gelegd op de terugdringing van de achterstand in de dossierbehandeling ‘voor en na de werken’, om conform de wettelijke termijnen te zijn. Deze hoofddoelstelling werd gehaald, onder meer dankzij de herstructurering van het team en de aanwerving van extra personeel. Nagenoeg 3.000 aanvraagdossiers voor renovatiepremies en zo goed als 900 aanvraagdossiers voor premies voor gevelverfraaiing werden behandeld. Het departement kan de termijnen voortaan aanzienlijk inkorten.

Premies — voor 2019

In zijn streven naar samenhang en vereenvoudiging werkt [urban.brussels](#) aan de actualisering van de gewestelijke wetgeving over de toekenning van premies voor de renovatie van het woonmilieu en voor gevelverfraaiing. Deze wetgeving moet dringend in een enkele tekst samengesmolten worden, afgestemd op de energiepremies die Leefmilieu Brussel toekent. Een gemoderniseerde wetgeving zal ter goedkeuring aan de Regering voorgelegd worden in de loop van 2019.

Gelijklopend daarmee wordt de ontwikkeling van een nieuwe software voor de behandeling van de premies aangepast aan de inwerkingtreding van de nieuwe regelgeving.

Financieel beheer citydev. brussels — voor 2019

[urban.brussels](#) beheert de gewestelijke toelage die voor stadsvernieuwingsoperaties aan citydev.brussels toegekend wordt, tegelijk met een werkingsdotatie, ingeschreven in het kader van het huidige beheercontract 2013-2018.

[urban.brussels](#) heeft samen met Brussel Economie en Werkgelegenheid een opdracht uitgevoerd voor de evaluatie van het huidige beheercontract. In 2019 wordt een nieuw ontwerp van beheercontract opgesteld tussen de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en citydev.brussels.

Premies — 2018

Renovatie van het woonmilieu

1.485

dossiers werden ingediend en behandeld

Gevelverfraaiing

421

dossiers werden ingediend en behandeld

Voorkooprecht — 2018

235

verkopen afgehandeld, wat een verdubbeling is van het aantal in 2017

Ondersteuning en begeleiding van het verenigingsleven

subsidieert de 9 verenigingen van het Netwerk Wonen met

€ 1.330.000

subsidieert Homegrade met

€ 1.024.018

voor zijn informatieopdracht over stadsvernieuwing

De directie Juridische Zaken

De directie Juridische Zaken (DJZ) groepeert alle juridische materies, van geschil tot advies. Deze nieuwe operationele, juridische directie participeert voortaan in de verdere ontwikkeling van [urban.brussels](#) als reactief centrum voor juridische deskundigheid.

DE DJZ OMVAT VOLGENDE DEPARTEMENTEN:

1. Het departement Inspectie en Administratieve Sancties (IAS) bestrijdt de inbreuken tegen de geldende wetgeving inzake stedenbouw en erfgoed op het gewestelijke grondgebied. De voornaamste inbreuken betreffen de uitvoering van werken zonder voorafgaande stedenbouwkundige vergunning of van werken die van de vergunning afwijken. Het kan hier gaan over bestemmingswijzigingen en de opsplitsing van gebouwen in meerdere eenheden, de bouw van bijgebouwen, of het vellen van bomen en de aanleg van achteruitbouwstroken als parking. Het departement IAS verzorgt volgende opdrachten:

— Inspecties ter plaatse door de controleur, onder meer naar aanleiding van de afgifte of weigering van een stedenbouwkundige vergunning, naar aanleiding van een melding of op eigen initiatief als een overtreding vermoed wordt;

— De eventuele stopzetting van de werken en de verzegeling van het goed in overtreding;

— De opstelling van het proces-verbaal van overtreding;

— De systematische toepassing van de aangepaste administratieve sanctie-procedure in de dossiers waarin het parket afziet van strafvervolgning, door een boete op te leggen (van € 250 tot € 100.000, naargelang de ernst en het aantal overtredingen) en door maatregelen op te leggen om een einde te maken aan de overtreding (de betaling van de boete neemt de verplichting om een einde te maken aan de overtreding niet weg).

2. Het departement Advies en Beroep (DAB) biedt interne en externe juridische ondersteuning en verzorgt volgende opdrachten:

— De behandeling – voor de Brusselse Hoofdstedelijke Regering – van de beroepen, ingediend tegen de beslissingen van de overheden in eerste aanleg (gemeente of gemachtigde ambtenaar) tot toekenning of weigering van een stedenbouwkundige vergunning;

— De behandeling van de beroepen, ingediend tegen de beslissingen van de sanctionerende ambtenaar met betrekking tot stedenbouwkundige inbreuken;

— De opvolging, bij de advocaten van het Gewest, van het geschil voor de Raad van State of voor de rechtbanken met betrekking tot de materies die tot de bevoegdheden van [urban.brussels](#) behoren;

— De opstelling van ontwerpen van ordonnanties en van besluiten: BWRO, uitvoeringsbesluiten van het BWRO, GSV, goedkeuring van de ontwerpen van gemeentelijke stedenbouwkundige verordeningen (GemSV, ZGemSV en de specifieke GemSV), verklarende omzendbrieven, omzetting van de Europese richtlijnen, ...;

— Juridisch advies over de materies (die nauw samenhangen met die) waarmee [urban.brussels](#) belast wordt. In dit kader doet het departement Advies en Beroep juridisch onderzoek, analyseert en verspreidt het de interne en

2019

Er zijn vernieuwingen aan de gang voor het departement IAS. Zo worden voor het beheer van de sancties en van de administratieve boetes onder meer een inspectieplan en een analyse uitgewerkt voor de optimalisering van het werk en de opvolging van dit departement. Daarnaast komt er een toepassing voor de performantere opvolging van meldingen en klachten en voor de vlottere vervolging van de vastgestelde stedenbouwkundige inbreuken.

- gerechtelijke jurisprudentie, verstrekt het advies en levert het juridische analyses aan de medewerkers van [urban.brussels](#). Het DAB brengt ook adviezen uit over uiteenlopende regelgevende projecten (zoals gemeentelijke stedenbouw, vereenvoudiging, planning) en beantwoordt de juridische vragen van het ministeriële voogdijkabinet (parlementaire vragen, groene nota's, ...);
- De opvolging en de analyse van de nieuwe regelgeving die in het Staatsblad verschijnt, de inwerkingtreding en de interne en externe verspreiding ervan;
 - De opstelling van de bestelbonnen en van het bestek van de overheidsopdrachten voor juridische diensten, meer bepaald met het oog op de juridische vertegenwoordiging van [urban.brussels](#);
 - De juridische vertegenwoordiging van [urban.brussels](#) bij de Europese instellingen (Brussels International).
3. [Het secretariaat van het Stedenbouwkundig College en van het Milieucollege:](#)
- [Het Stedenbouwkundig College](#)
- Het Stedenbouwkundig College is een bestuurlijk beroepsorgaan op het vlak van stedenbouw, in het leven geroepen door de ordonnantie van 29 augustus 1991 houdende organisatie van de planning en de stedenbouw. Het is samengesteld uit onafhankelijke deskundigen (juristen, architecten, houders van een licentie in de kunstgeschiedenis en archeologie, ...) en wordt voorgezeten door een magistraat. Het secretariaat van het Stedenbouwkundig College wordt verzorgd door medewerkers van de DJZ van [urban.brussels](#), die het College ondersteunen bij de behandeling van de beroepen, ingediend tegen beslissingen van het college van burgemeester en schepenen of van de gemachtigde ambtenaar inzake stedenbouwkundige vergunningen/ attesten of verkavelingsvergunningen. Het Stedenbouwkundig College moet in elk beroep een advies uitbrengen, bestemd voor de Regering, die vervolgens de eindbeslissing neemt in de vorm van een besluit. Bij het uitblijven van een regeringsuitspraak binnen de termijn en na aanmaning geldt het advies van het Stedenbouwkundig College als beslissing. In tegenstelling tot het beroep inzake milieu kunnen derden geen beroep inzake stedenbouw instellen.
- [Het Milieucollege](#)
- Ook het secretariaat van het Milieucollege maakt deel uit van [urban.brussels](#). Dit College is een bestuurlijk beroepsorgaan inzake milieu, samengesteld uit onafhankelijke, door de Regering benoemde deskundigen. Zijn oorspronkelijke bevoegdheden werden bepaald in de ordonnantie van 30 juli 1992 betreffende de milieuvergunning, maar in de loop der jaren werden andere gewestelijke regelgevingen hieraan toegevoegd. Vandaar dat het Milieucollege vandaag bevoegd is voor bestuurlijke beroepen binnen een breed gamma van beslissingen van Leefmilieu Brussel, de gemeenten, Net Brussel of de milieuminister: beslissingen tot toekenning of weigering van milieuvergunningen of – attesten, administratieve boetes inzake leefmilieu, bevelen tot stopzetting van activiteiten wegens milieuredenen, beslissingen inzake het beheer van de bodemverontreiniging, beslissingen gekoppeld aan de natuurbescherming en aan het natuurbehoud, octrooien, weigeringen of schorsingen van erkenningen en registraties in verband met het milieu, ...
- Medewerkers van de DJZ van [urban.brussels](#) verzorgen het secretariaat van het Milieucollege. Zijn rol is het om het Milieucollege bestuurlijk en technisch te ondersteunen bij de behandeling van de administratieve beroepen die bij dit College ingediend werden.

Het Stedenbouwkundig College — 2018

183

beroepen ingediend

158

adviezen verstrekt

37

adviezen omgezet in beslissingen

Het Milieucollege — 2018

202

beroepen ingediend:

95 beoogden een milieuvergunning
95 beoogden administratieve milieuboetes
12 beoogden de andere materies die behandeld worden

201

beslissingen genomen

De directie Personeel en Organisatie

De nieuwe directie Personeel en Organisatie (DPO) wordt onder meer belast met alles wat verband houdt met human resources, facilities (logistiek en ondersteuning), budget en boekhouding.

DE DPO BESTAAT UIT VOLGENDE DEPARTEMENTEN:

1. [Het departement Human Resources](#)

Zoals eerder gezegd, vereiste de oprichting van [urban.brussels](#) de organisatie van een efficiënt beheer van human resources. Er werd een HR-departement opgericht, dat zich niet enkel bezighoudt met wervingen en opleidingen van de medewerkers, maar ook met de invoering van de integratiebalans van de nieuwe medewerkers, zodat de nieuwe functies binnen de teams opgevolgd en bijgestuurd kunnen worden.

2. [Het departement Facilities](#)

De invoering van dit departement werd mogelijk gemaakt door de met de GOB onderhandelde dienstencontracten (SLA's). Dankzij deze SLA's konden de diensten aan de medewerkers doorlopen en werd ook de continuïteit van de opdrachten verzekerd. Intussen kon het nieuwe departement zich vestigen en beetje bij beetje de diensten en de organisatie van het gebouw op logistiek vlak overnemen.

Het departement Facilities heeft bovendien de volledige verhuis beheerd en een cel opgericht dat het publiek in een gestructureerd en gepast kader onthaalt.

3. [Het departement Budget en Controle](#)

[urban.brussels](#) heeft ook een departement voor budget/ boekhouding gecreëerd om een verantwoordelijke budgetcultuur te scheppen en de overheidsopdrachten centraal te beheren. De medewerkers van dit departement volgen de opleidingen over de evolutie van de wetgeving inzake overheidsopdrachten en worden de bevoorrechte aanspreekpunten van de inspecteur van Financiën. Dit departement controleert ook de budgettaire middelen die aan de partners van [urban.brussels](#) overgedragen werden. Het bestuur voert dit type controle trouwens bij diverse instellingen uit.

4. [Het departement Klachten](#)

De burger staat centraal in het bestuur. Deze klantgerichtheid mag echter niet beperkt blijven tot de administratieve en de technische contacten.

Het departement Klachten beantwoordt alle klachten van een burger die een bestuurlijke beslissing onbegrijpelijk vindt of die geconfronteerd werd met een eigenaardige houding van een medewerker.

Het werd kort geleden in de geest van het strategisch plan 2018-2022 opgericht om een beter antwoord te bieden tegenover de bezorgdheden en/of de betwistingen van de burgers met betrekking tot hun dossier.

Deze aanpak zal hel bestuur een mensvriendelijker gelaat geven. Al wie een bezwaar indient, moet binnen een redelijke termijn een antwoord krijgen.

De directie Kennis en Communicatie

De hoofdopdracht van de nieuwe directie Kennis en Communicatie (DKC) bestaat in de verankering van de identiteit van [urban.brussels](#) in elke externe communicatie, de concrete, duidelijke en pedagogische informatieverstrekking, de sensibilisering, de verheldering van de behandelde materie met de nadruk op de positieve aspecten, zoals premies of de verfraaiing van de openbare ruimten. Daarnaast geeft de DKC ruchtbaarheid aan de succesvolle acties via bv. publicaties, tentoonstellingen, conferenties en activiteiten. De DKC omvat ook de interne communicatie van [urban.brussels](#), die zich toespitste op de uitwerking en het vergemakkelijken van de toegang tot de informatie voor de medewerkers en die hoofdzakelijk strategische opdrachten voor de Algemene Directie vervult.

Verder is ze onder meer verantwoordelijk voor het beheer en de optimalisering van de tools en programma's die al aanwezig waren binnen [urban.brussels](#) (zie verder) om te voorzien in de interne en externe behoeften. In 2018 werden de doelstellingen van de DKC afgebakend, zodat de directie in 2019 volledig operationeel wordt.

Documentatiecentrum van [urban.brussels](#), 2019 [A. de Ville de Goyet](#) © [urban.brussels](#)

BE.EXEMPLARY

be.exemplary is de naam van een projectoproep, gewijd aan de Brusselse voorbeeldgebouwen. Het is een initiatief van de Regering, die het beheer en de coördinatie ervan toevertrouwd heeft aan [urban.brussels](#).

Deze projectoproep beoogt de promotie en de bevordering van de kwaliteitsvolle stedelijke ontwikkeling om van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest een betere leefomgeving te maken.

Brulucht © [urban.brussels](#)

BRULUCHT

Op de website Brulucht die door [urban.brussels](#) beheerd wordt, vind je een comparatieve voorstelling van oude luchtbeelden van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van 1930 tot vandaag, met telkens ongeveer 10 jaar ertussen. Deze historische luchtatlas onthult meer dan 80 jaar stadsontwikkeling in het Gewest, met vaak verrassende confrontaties.

Laureaat van be.exemplary 2016, François Van Meulecomstraat 1 tot 7, Sint-Jans-Molenbeek, 2016. Architect: Karbon' © [Karbon'](#)

SALONS EN BEURZEN

De DKC dient de aanwezigheid van [urban.brussels](#) te verzorgen op allerlei salons en beurzen. Het bestuur is onder meer aanwezig op Batibouw, in een gemeenschappelijke stand met diverse gewestelijke partners, waar de burger terecht kan voor o.m. informatie of premies, aankoop, renovatie, vergunningen of tehuurstelling van goederen in Brussel. [urban.brussels](#) neemt ook jaarlijks deel aan de Mipim (beurs voor internationaal vastgoed) in Cannes en aan het feest van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, het Irisfeest. Verder stelt [urban.brussels](#) zijn talrijke publicaties voor op de Foire du Livre.

BruGIS © [urban.brussels](#)

DOCUMENTATIECENTRUM

Het Documentatiecentrum van [urban.brussels](#) beheert de documentatiebronnen – en stelt ze ter beschikking van de medewerkers en van specialisten – die betrekking hebben op ruimtelijke ordening, stedenbouw, cultureel erfgoed, archeologie en de geschiedenis van het Gewest. Het Centrum omvat een bibliotheek met ruim 20.000 werken en zowat 34.000 tijdschriften, waaronder enkele oude tijdschriften. Het biedt toegang tot de studies, dossiers of archieven die [urban.brussels](#) zelf geproduceerd of verzameld heeft. Het bezit ook rijke verzamelingen van oude en hedendaagse foto's van het grondgebied en van de bebouwing van Brussel. In 2015 heeft het Centrum de collecties geïntegreerd van de bibliotheek van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen. Vandaag maakt het de vlote raadpleging mogelijk van de waardevolle dossiers van deze Commissie. Het Documentatiecentrum wordt bezocht door onderzoekers, studenten en vaklui. Het is een studiecentrum, waar informatie uitgewisseld wordt en het gewestelijke erfgoed opgewaardeerd wordt.

urban.lunch van 23.10.2018 over de drie nieuwe Duurzame Wijkcontracten [E. Kartheuser](#) © [urban.brussels](#)

BRUGIS

BruGIS is het Geografisch InformatieSysteem (GIS) van [urban.brussels](#). Deze cartografie van het geheel van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is een voortdurend geactualiseerde beheertool voor de ruimtelijke ordening. In BruGIS zijn alle meest recente stedenbouwkundige gegevens van het Brusselse Gewest verwerkt, wat de website tot een waardevolle informatiebron maakt voor professionals, maar ook voor alle Brusselaars.

Een nieuwe look voor BruGIS

BruGIS heeft een volledig herziene versie van zijn visualiseringstool gelanceerd. Het team stimuleert zo de ontwikkeling van een Europese opensource-toepassing die aan de meest recente technologische criteria beantwoordt. Deze modernisering houdt in dat geregeld nieuwe cartografische lagen toegevoegd worden.

In 2018 werden om en bij de 40.000 gegeelokaliseerde fiches van de 'Inventaris van het bouwkundige erfgoed' van de directie Cultureel Erfgoed toegevoegd aan de rijke toepassingscatalogus.

In 2019 kunnen de gemeenten nog steeds opleidingen volgen om de tool onder de knie te krijgen.

Salon bleu, Appartement Spillmann, La Chaux-de-Fonds, 1890-1910. Decorateur: Ecole d'Art de La Chaux-de-Fonds © [La Chaux-de-Fonds](#)

URBAN.LUNCH

De zogenaamde urban. lunchen zijn conferenties, georganiseerd door [urban.brussels](#). Voor de eigen medewerkers, studiebureaus, verenigingen, beleidsverantwoordelijken en vakspecialisten vormen ze de ideale gelegenheid om informatie en ideeën uit te wisselen rond de verschillende thema's.

2018 — 7 urban.lunchen (voorheen: Middagen van de Stedelijke Ontwikkeling)

- 06.03 Het nieuwe Stadsbeleid
- 27.03 Operational Aesthetics, overzicht van 25 jaar Wijkcontracten
- 17.04 BruGIS: primeur 2018
- 15.05 Het nieuwe beleid van de Stadsvernieuwingscontracten
- 24.05 Het Huis van de Europese Geschiedenis
- 23.10 De drie nieuwe Duurzame Wijkcontracten 2018 (De Marollen, Wiels aan de Zenne en Magritte)
- 18.12 Bloemlezing van recente restauraties van het beschermde bouwkundige erfgoed van het Gewest

MIPIM 2019, presentatie door Bety Waknine, directeur-generaal van [urban.brussels](#), over de tijdelijke bezetting in Brussel [Y. Coppens](#) © [SPRB](#)

RÉSEAU ART NOUVEAU NETWORK (RANN)

Het Europese Réseau Art Nouveau Network werd opgericht in 1999 op initiatief van de directie Cultureel Erfgoed. Het is samengesteld uit instellingen en deskundigen van Europese art-nouveausteden om het art-nouveauserfgoed te bestuderen, te promoten en om te helpen bij de bescherming ervan voor de toekomstige generaties. Onder de coördinatie van [urban.brussels](#) organiseert het RANN talrijke activiteiten voor een breed publiek. Erkend sinds 2014 als Culturele route van de Raad van Europa, werd het RANN in het kader van verschillende Europese samenwerkingsprojecten ook meegefinancierd door de Europese Commissie.

Het RANN in 2018

- Deelname aan de Werelddag van de art nouveau en organisatie van een internationale fotowedstrijd
- Organisatie van een conferentie Heropbouwen na de brand in Brussel
- Tentoonstelling De imaginaire reis van Victor Horta naar La Havana in Brussel, in samenwerking met het Hortamuseum
- Deelname aan het project Home alone! in Brussel in het kader van de Open Monumentendagen 2018, in samenwerking met het Hortamuseum
- Deelname aan het Europese Interregproject Art nouveau aan de Donau (2017-2019)
- Organisatie van twee algemene vergaderingen: La Chaux-de-Fonds in Zwitserland en Szegeed in Hongarije

Het neoklassieke erfgoed, Brussels Hoofdstedelijk Gewest nr. 57, omslagfoto, details

TALRIJKE PUBLICATIES

[urban.brussels](#) hecht veel belang aan de informatie en de sensibilisering van de burger voor zijn materies. De directie Cultureel Erfgoed heeft de voorbije jaren een grote sensibiliseringsactie gevoerd, vooral via haar publicaties over het erfgoed en de geschiedenis van Brussel. De DKC zal deze opdrachten moeten voortzetten, die zich zowel tot beroepsmensen en kenners richten, als tot een breed publiek van belangstellenden.

De DKC zal de publicaties en de sensibilisering naar andere bevoegdheden uitbreiden (zoals stedenbouw, stadsvernieuwing, hedendaagse architectuur) en vereenvoudigde brochures voor de burgers aanbieden.

[urban.brussels](#) sluit zich soms bij gespecialiseerde uitgevers aan die over een knowhow ter zake beschikken, en biedt ook zelf ondersteuning bij de uitgave van gespecialiseerde werken.

30 publicaties in 2018

- 4 nummers van het tijdschrift Erfgoed Brussel
- 2 nummers in de reeks Brussel, Stad van Kunst en Geschiedenis
- 2 nummers in de reeks In de voetsporen van ...
- 2 nummers in de nieuwe reeks Pedagogische erfgoedcahiers
- 5 infobrochures (gratis)
- 11 news Werven op www.erfgoed.brussels
- 4 nummers in de reeks Archeologie in Brussel

Het transversale departement Ondersteuning en Coördinatie

Op grond van het nieuwe organogram werd ook het departement Ondersteuning en Coördinatie gecreëerd. Het zal de Algemene Directie bijstaan in alles wat ze doet. Daarbij past het departement de strategie toe die de Directieraad bepaald heeft, en maakt het de noodzakelijke transversale werking tussen de verschillende directies mogelijk.

DIT NIEUWE TRANSVERSALE DEPARTEMENT OMVAT VOLGENDE TEAMS/ TAKEN:

1. De voorbereiding van de directieraden

De directieraad komt maandelijks samen en stelt zich tot taak een gemeenschappelijke identiteit te ontplooiën en te onderhouden, een strategische visie te bepalen en de noodzakelijke transversale samenwerking tussen de directies tot stand te brengen.

2. De voorbereiding van de basisoverlegcomités

Op het maandelijks basisoverlegcomité (BOC) worden op constructieve wijze meningen en ideeën uitgewisseld tussen de vakbondsvertegenwoordigers en de Algemene Directie.

3. Interne Dienst Preventie en Bescherming op het Werk (IDPBW)

De IDPBW begeleidt urban.brussels, de hiërarchische lijn en de werknemers bij de toepassing van de maatregelen waarnaar de wet over het ‘welzijn op het werk’ van 4 augustus 1996 verwijst.

Het welzijn op het werk omvat alle maatregelen die nodig en verplicht zijn voor het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk, en een aanhoudend zoeken naar de verbetering van de werkomstandigheden. De domeinen waarop het welzijn op het werk betrekking heeft, zijn: veiligheid, bescherming van de gezondheid van de werknemer, de psychosociale belasting, de ergonomie, hygiëne, verfraaiing van de werkplaats en werkomgeving.

4. De mobility manager

De mobility manager moet enerzijds het bedrijfsvervoerplan opstellen, anderzijds de medewerkers sensibiliseren voor de actieve modi, zowel voor hun woon-werkverplaatsingen als voor hun professionele verplaatsingen. Hiertoe werkt hij actief mee aan de uitbouw van het vervoerbeleid van urban.brussels.

5. IT en de datamanager

Het betreft het team dat belast wordt met de informatica, de helpdesk en de opvolging van de projecten van urban.brussels.

Partners en samenwerkingsverbanden

urban.brussels functioneert niet op zichzelf, maar werkt samen met talrijke partners, openbare en particuliere, lokale, gewestelijke of federale.

De lijst van de hier voorgestelde partners is niet exhaustief. Dit zijn enkel de voornaamste samenwerkingsverbanden van urban.brussels, dat echter met nog vele andere organisaties en contacten in partnership werkt.

Het bestuur ambieert de uitbreiding van de samenwerkingsverbanden en interacties die noodzakelijk zijn voor de efficiënte uitoefening van zijn opdrachten. Het wil erkend worden als aanspreekpunt en referentiepartner op het gebied van cultureel erfgoed, stadsvernieuwing en stedenbouw.

	De 19 gemeenten in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Verenigingen en buurtcomités	Burgers, architecten, ondernemers, promotoren, ...	En vele andere overheidsactoren of particuliere spelers inzake stedelijke ontwikkeling

II. 2018, een intens jaar voor urban.brussels

Om het nieuwe bestuur te structureren, moest urban.brussels enerzijds zijn functies voortzetten en versterken, anderzijds ruimte laten voor innovatie, en intussen de hervormingen assimileren en het hoofd bieden aan de veranderingen die de evoluerende organisatiestructuur impliceerde.

Nieuwe manieren van functioneren moesten geïmplementeerd worden, terwijl de continuïteit van de diensten verzekerd bleef.

In 2018 zagen de medewerkers van urban.brussels hun bestuur in al zijn facetten evolueren en werden ze met talloze veranderingen en nieuwheden geconfronteerd.

Er werd behoorlijk wat personeel aangeworven en het kader werd hervormd, maar ook veranderingen op het vlak van logistiek, oprichting van diensten, versterking van de teams, en migratie en creatie van de nieuwe IT-infrastructuur waren aanzienlijk.

Met dit jaarverslag maakt het bestuur het bilan op van deze grote veranderingen, die allemaal een impact zullen hebben op de toekomst van urban.brussels, zijn interne organisatie en zijn dienstverlening aan de burger.

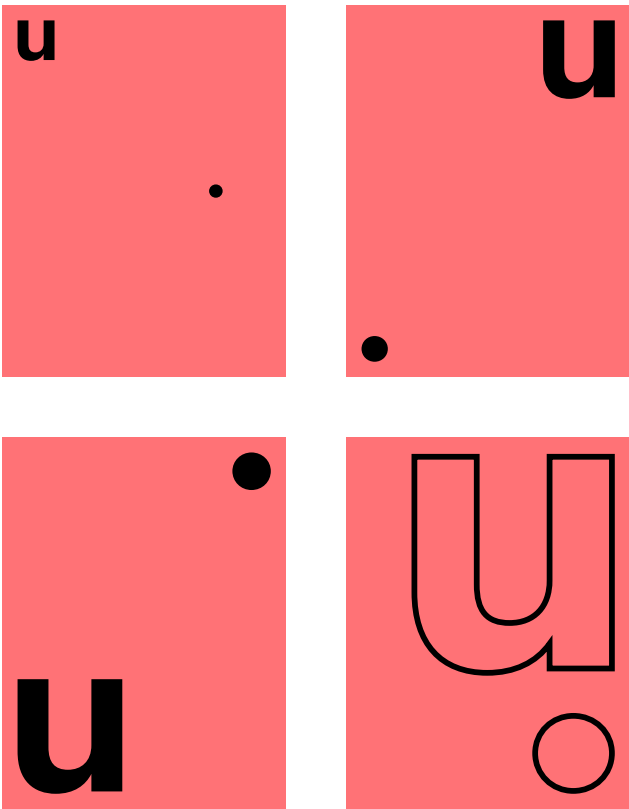
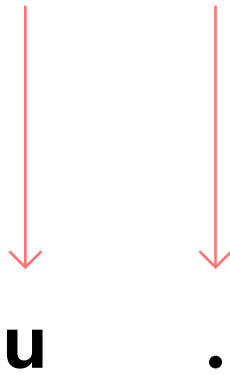
Een nieuwe naam, een nieuw logo

Bij de oprichting van dit nieuwe bestuur moest een nieuwe visuele identiteit gecreëerd worden. Dit was een hele uitdaging. Het bestuur heeft zijn nieuwe logo en zijn nieuwe naam bekendgemaakt: urban.brussels.

De nieuwe gebruiksnaam verwijst naar de functies van de openbare dienst, gericht op de stad, met de nieuwe eentalige en toegankelijke naam 'urban'.

Om de nieuwe naam van dit bestuur een grotere impact te geven, heeft een bureau voor grafische vormgeving en communicatie een sterk visueel teken ontworpen: de 'u'. Dit grafische element, eenvoudig en krachtig, vat het hele urban.brussels samen. Het grote publiek herkent het bestuur in een oogopslag op alle folders, publicaties of internetpagina's, waar het logo – in het klein of in het groot – in talrijke toepassingen een efficiënte rol vervult. Deze nieuwe identiteit vertaalt het dynamisme van het bestuur en kan dusdanig aan zijn kerntaken aangepast worden dat ze an sich het nieuwe DNA van urban.brussels vertegenwoordigt.

urban.brussels

Een nieuwe locatie op de Kunstberg

Het imago van het bestuur kreeg meteen een boost met de onderhandeling over en de keuze van een nieuwe locatie.

In november 2018 is urban.brussels verhuisd naar een emblematische plek: het Arcadiagebouw op de Kunstberg.

Dit gebouw is voortaan het eerste beeld dat de buitenwereld opvangt van urban.brussels. Het toont dat het bestuur klantgerichtheid en kwaliteitsvolle dienstverlening hoog in het vaandel draagt. Het geeft expressie aan een dynamisch, jong bestuur. Gelet op zijn omgeving en uitstraling is het Arcadiagebouw bovendien beter afgestemd op de opdrachten die aan urban.brussels toevertrouwd worden. Het gebouw is centraal gelegen en voor iedereen vlot bereikbaar met het openbaar vervoer. De werkruimte is er gezellig en stimuleert het welzijn en de ontplooiing van de medewerkers.

Door dit alles kan de bestuurlijke zetel evolueren tot een plek die voor iedereen toegankelijk is (Documentatiecentrum, loketten voor premies, voor informatie, voor de indiening van vergunningsaanvragen, een laboratorium voor archeologie, vergaderzalen, ...) en tot een permanent uitstalraam van zijn activiteiten.

In de praktijk is de verhuis naar Arcadia in 3 fasen binnen de tijdspanne van 1 maand gebeurd, zodat de continuïteit van de dienstverlening verzekerd was.

De verhuis was georganiseerd door het departement Facilities van de directie Personeel en Organisatie en is succesvol verlopen.

Een nieuwe portaalsite urban.brussels

Er werd een nieuwe portaalsite ontworpen, een digitale toegangspoort tot de websites over de verschillende functies.

Dit project loopt door in 2019 met de evolutie van de portaalsite naar een unieke website waarop alle informatie over urban.brussels te vinden is: de bestaande sites worden samengevoegd tot een volwaardige tool voor de administratieve vereenvoudiging. Virtuele loketten zullen toegang verschaffen tot algemene informatie, tot de regelgeving, formulieren en informatie over de verschillende dossiertypes (vergunningen, beschermde goederen, inventarissen, ...).

Onthaal urban.brussels, 2019 E. Kartheuser © urban.brussels

Wist je dit al?

Het aantal bezoekers, in 2018, op de portaalsite en zijn functiesites:

Portaalsite van de administratie

18.489

bezoekers

<http://wijken.brussels>

9.000

bezoekers

<http://stedenbouw.brussels>

170.485

bezoekers

<http://erfgoed.brussels>

53.540

bezoekers

De website van de 'Inventaris van het bouwkundig erfgoed' <http://irismonument.be>

344.103

bezoekers

Hetzij in totaal

600.000

bezoekers

exclusief de satellietsites.

Het strategisch plan van urban.brussels

Bij de oprichting van urban.brussels was een visiedocument nodig als richtsnoer voor de creatie, de lancering en het beheer van dit bestuur. Het betreft het strategisch plan 2018-2022 van urban.brussels, dat aansluit bij de doelstellingen van de Brusselse Regering en dat overeenkomt met het beleidskader en het strategische kader in de gewestelijke beleidsverklaring 2014-2019.

Volgens de ambities van dit plan zal het bestuur de burger antwoorden, oplossingen en diensten aanbieden. Het schetst een duidelijke visie op de gewestelijke opdracht met betrekking tot de stedenbouw van ons grondgebied, de stadsvernieuwing van onze wijken en de vrijwaring van ons roerend en bouwkundig erfgoed.

HET STRATEGISCH PLAN TELT 10 STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN:

1

Strategische doelstelling 1

Zich op proactieve wijze inzetten voor de harmonieuze ontwikkeling van het Gewest en een kwaliteitsvolle leefomgeving

Deze doelstelling richt zich vooral op de opstelling, de aanpassing en de analyse van het wettelijke kader naargelang de ontwikkelingsdoelstellingen en – behoeften, op de definitie en de uitwerking van de strategische visie voor de uitvoering van de functies en voor de impact ervan, en op de proactieve toepassing en activering van de opdrachten en tools van urban.brussels.

2

Strategische doelstelling 2

Een efficiënte overheidsdienst en een kwaliteitsvolle begeleiding garanderen voor elke gebruiker/ burger

Hier ligt de focus op de toepassing en de uitvoering van de opdrachten met respect voor de wettelijke en reglementaire termijnen. Er wordt geijverd voor de eenvormigheid en de vereenvoudiging van de manier waarop de burger toegang kan krijgen tot de geleverde diensten, voor de informatie en de toegankelijkheid van de procedures en diensten van urban.brussels en voor het bieden van raad en hulp aan gebruikers/ burgers.

3

Strategische doelstelling 3

Een referentie – en expertisecentrum vormen voor de specifieke functies

Deze doelstelling beoogt de harmonisering van de bestuursbeslissingen en de bepaling van coherente richtsnoeren voor het beheer van de aanvragen en de toelatingen, de analyse en de monitoring van de functie-uitvoering, het vergaren van nuttige statistieken in functie van de inzet binnen elke functie, het bezitten van specialistische kennis van de functies en het anticiperen op hun evolutie.

4

Strategische doelstelling 4

De functies van Brussel Stedenbouw en Erfgoed positioneren, opwaarderen en renoveren

Doelstelling 4 heeft tot doel de vertegenwoordiging van urban.brussels op nationaal en internationaal niveau te bepalen en te versterken, de promotie van – en de sensibilisering voor – zijn functies, een documentatiebeleid in te voeren, gekoppeld aan de archivering van die documentatie, te innoveren en te benchmarken in de uitoefening van zijn functies.

5
6
7
8
9
10

Strategische doelstelling 5

De samenwerkingsverbanden met de overheidspartners versterken en uitwisselingen met de privésector tot stand brengen

Deze doelstelling houdt de opmaak in van overlegmodellen en samenwerkingsprotocollen met de partners, de organisatie van de relaties Gewest-gemeenten op het vlak van de bevoegdheid van urban.brussels, en de creatie van uitwisselings – en evolutieplatformen met de burger en de privé.

Strategische doelstelling 6

De informaticatools performanter maken en technologische vooruitgang boeken

Doelstelling 6 stelt scherp op de opmaak van een richtschema en van de voorwaarden waaronder ruimte voor een IT-performance gecreëerd kan worden, op een grotere doeltreffendheid en een beter rendement van de IT-tools, op een ononderbroken en vlottere toegang tot de dossiers en tot de informatie, op de sturing van het elektronische beheerproject van documenten en op de opstart van de digitale omschakeling.

Strategische doelstelling 7

Een organisatie en een bestuur uitbouwen die efficiënt zijn en een voorbeeldkarakter hebben, gericht op de verbetering van de prestaties

De oprichting van urban.brussels vergt omkadering, een organisatiestructuur, een staf en tools voor het beheer en de interne controle in verhouding tot de werkprocessen. De verbintenissen en de waarden van urban.brussels moeten nageleefd worden in alle documenten en in alle handelingen die het stelt. Transversaliteit tussen diensten en functies moet nagestreefd worden tijdens de groei naar de volkomen ontwikkeling van de organisatie.

Strategische doelstelling 8

Een reeks verantwoordelijkheden opnemen in het beheer van de opdrachten en de begroting

Deze doelstelling beoogt de invoering van de dubbele tekenbevoegdheid, de responsabilisering van het middenmanagement, de ontwikkeling van een budgetcultuur en uitmuntendheid in het financiële en het begrotingsbeheer. Daarnaast moet het beheer van de rekeningen efficiënt verlopen en moeten de beschikbare fondsen aangepast worden aan de uitdagingen.

Strategische doelstelling 9

Investeren in welzijn op het werk en de competenties opwaarderen

Deze doelstelling richt zich op de opstelling van een HR-strategie die overeenkomt met het plan en met de strategische doelstellingen. Het welzijn en de ontplooiing van de medewerkers op het werk moeten verzekerd zijn, per functie moet een competentieontwikkelingsplan opgemaakt worden, er moet een plan voor interne communicatie komen in overeenstemming met het globale communicatieplan en de cultuur van de erkentelijkheid moet zich ontwikkelen.

Strategische doelstelling 10

Het respect voor de ethiek en voor de fundamentele waarden bevorderen en verzekeren

Deze laatste doelstelling ten slotte richt de aandacht op de waarden, op de invoering van een actie – en ontwikkelingsplan, op de implementatie van het diversiteitsbeleid binnen urban.brussels en op het (doen) naleven van de genderdimensie.

De oprichting van de nieuwe budgettaire structuur

Naast de oprichting van urban.brussels, de creatie van zijn visuele identiteit, de verhuis, de talrijke aanwervingen en de creatie van het nieuwe organogram was er nog een belangrijke werf, nl. een verantwoordelijk budgetbeheer dat tot voorbeeld kan dienen.

Eerst diende het werkingsbudget van urban.brussels bepaald te worden.

Tot 2018 was het budget van urban.brussels verspreid over verschillende opdrachten (opdracht 26 en gedeeltelijk opdracht 27), en ook vervat in de werkingskredieten van de opdrachten 3 en 4 van de gewestbegroting. Omwille van de transparantie en de vereenvoudiging heeft het bestuur voor de begroting 2019 een nieuwe opdracht van de gewestbegroting mogen creëren.

Tot opdracht 33 van de gewestbegroting behoren voortaan alle begrotingsallocaties die gebruikt werden en die door urban.brussels beheerd worden. Ze wordt georganiseerd doorheen vijf programma's:

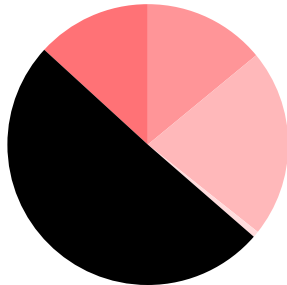
- 1. Personeelsbeheer en organisatie
- 2. Subsidies aan de begunstigden inzake ruimtelijke ordening
- 3. Studies, informatie en promotie inzake stedenbouw en maatregelen voorzien door het Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening (BWRO)
- 4. Herwaarderingsbeleid van de wijken en stadsvernieuwing
- 5. Erfgoedbeleid, bescherming en restauratie van het beschermd erfgoed

Uit dit budget blijken voortaan duidelijk de werkingskosten van de structuur (programma 1), de budgetten gekoppeld aan de partners waarop urban.brussels controle uitoefent (programma 2) en de budgetten met betrekking tot de ontwikkeling van de functies die eigen zijn aan urban.brussels (programma's 3 tot 5). Bovendien heeft urban.brussels het driemaandelijks verslag ingevoerd over de aanwending van de kredieten, waardoor het aantal vastleggingen en vereffeningen van begrotingskredieten verbetert.

- Beheer personeel en organisatie
- Subsidies aan begunstigden inzake territoriale ontwikkeling
- Studies, informatie en promotie inzake stedenbouw en maatregelen, bepaald door het BWRO
- Beleid inzake wijkherwaardering en stadsvernieuwing
- Beleid inzake erfgoed, bescherming en restauratie van het beschermde erfgoed

Verdeling vastleggingsbudget 2019

23.137.000

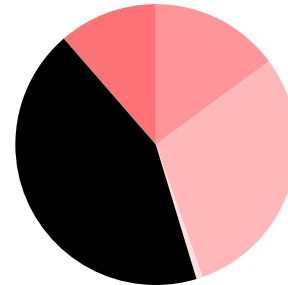
88.094.000

1.238.000

38.165.000

Verdeling vereffeningensbudget 2019

18.542.000

71.061.000

1.158.000

48.718.000

De regorganisatie van de directie Stedenbouw

In 2018 werd de directie Stedenbouw (DS) bottom-up gereorganiseerd. Dit leidde tot een nieuw organogram en tot een aangepast functiereferentiekader, conform het BWRO.

De DS telt nu zes departementen. Drie departementen die overeenkomen met geografische sectoren van het Gewest, zijn belast met de gebouwen, een departement houdt zich exclusief met de openbare ruimten bezig (wegen en groene ruimten), en een ander wordt bestemd voor de stafondersteuning, eigen aan de directie Stedenbouw. Een nieuw departement Kwaliteit en Transversale Zaken maakt deze organisatie volledig en legt zich vooral toe op de transversale aspecten van de materies die de DS beheert, zoals de milieustudies en -rapporten en de stedenbouwkundige lasten. Dit departement staat ook in voor de kwaliteitscontrole van de dossiers, in het bijzonder voor de gemengde projecten en de unieke vergunningen. Het waakt over de ontwikkeling van een jurisprudentie binnen de DS die tot een harmonieuze en coherente invulling van de verschillende sectoren moet komen. Het departement neemt daarbij de ondersteuning en de technische coördinatie op zich samen met de gemeenten en de partnerbesturen van urban.brussels zoals Leefmilieu Brussel en perspective.brussels.

BOVENDIEN HEEFT DE DIRECTIE STEDENBOUW IN 2018 VERSCHILLENDE ACTIES OP TOUW GEZET OM 2019 TE STARTEN:

- Ze heeft meegewerkt aan 2 ontwerpbesluiten met betrekking tot de vrijstelling van vergunningen ‘van geringe omvang’ en van beperkte duur. Deze besluiten waren het resultaat van een grote herziening, in overleg met de voornaamste partners, en worden in 2019 voorgelegd aan de Regering. De directie wil hiermee bijdragen tot de vereenvoudiging van het gebruikersparcours.
- Wekelijks houdt ze DS-vergaderingen in samenwerking met de directie Cultureel Erfgoed om gezamenlijk gewestelijke standpunten te bepalen en in te nemen.
- Er werd een strategisch comité opgericht met de coördinatoren van de nieuwe DS-departementen om de gevoelige dossiers aan de pakken, te garanderen dat de standpunten in de behandeling van de vergunningsaanvragen gemeenschappelijk zijn en dat het standpunt van het Gewest los staat van de dossierbeheerder. Het gaat hier om het fundament voor een gegrond vertrouwen in het bestuur.

De vorming van de nieuwe IT-infrastructuur

De oprichting van urban.brussels vereiste een nieuwe IT-infrastructuur, de migratie naar deze nieuwe infrastructuur en de vorming van een specifieke IT-cel voor urban.brussels.

Deze nieuwe IT-cel binnen het nieuwe transversale departement Ondersteuning en Coördinatie verzekert de helpdesk voor de medewerkers en de opvolging van de informaticaprojecten. In 2018 stond de begeleiding van de medewerkers bij de IT-verhuis en bij de hieruit voortkomende veranderingen hoog op de agenda.

urban.brussels heeft bovendien een bedrijfsmodel uitgewerkt om de IT-strategie te bepalen en een informatica-richtschema op te stellen. Deze IT-strategie moet een structureel antwoord bieden op de behoeften van het bestuur inzake informatiesystemen voor de periode 2019-2022.

In 2019 is dit IT-richtschema klaar en kunnen de hoofdlijnen bepaald worden voor de ondersteuning van de verschillende taken van urban.brussels. Momenteel krijgt de idee van een burgerplatform stilaan vorm. De optimale gebruikerservaring moet daarbij centraal staan, alle voor de burger beschikbare tools moeten er aangereikt worden (zoals online-indiening van vergunningsaanvragen, dossieropvolging, aanvragen van premies, algemene informatie over lopende projecten).

Tegelijk wordt de interne werking geoptimaliseerd opdat het bestuur fundamenteel efficiënter werkt: interne en externe doorstroming, informatiebeheer, vlottere rapportering en statistieken, ...

Praktisch voor 2019

— 7 voltijdse equivalenten belast met IT, waarvan 2 projectleiders (1 nieuwe in 2019) voor de opvolging van moderniserings- en digitaliseringsprojecten van <u>urban.brussels</u>; — Opstart van ISApplic, opvolgingssoftware voor meldingen, inbreuken en ermee samenhangende administratieve sancties, voor het departement Inspectie en Administratieve Sancties; — De opstart van Monuments V2, of minstens een deel: herziening van de toepassing voor erfgoedbeheer die de directie Cultureel Erfgoed gebruikt voor haar kernactiviteiten; — Invoering van een IT-richtschema tot 2022 van een burgerportaal voor de materies die aan	— <u>urban.brussels</u> gekoppeld zijn; — Lancering van Proof of concepts om de hypotheses en de scenario's te testen voor het ontwerp van een bedrijfsplan; — Lancering van een platform voor het delen van documentatie en voor de gezamenlijke editing voor het departement Advies en Beroep, evenals voor andere diensten. Het is de bedoeling documenten met externe partners te delen en op te volgen; — Ontwikkeling van de statistische kennis inzake de bevoegdheidsgebieden van <u>urban.brussels</u>; — Ontwikkeling van een beheertool voor effectenstudies en –rapporten met het oog op de onlinepublicatie van de milieueffectenevaluaties van de projecten, zodat	— de burger correct geïnformeerd wordt; — Herziening van de pagina voor de onlineopvolging van de vergunningen, in het vooruitzicht van de integratie ervan in het portaal van <u>urban.brussels</u>; — Creatie van geautomatiseerde verslagen zodat de gebreken en incoherenties van de in NOVA ingevoerde tekstdata en ruimtelijke data opgespoord kunnen worden; — Samenstelling van een vademecum voor de harmonisering van de gegevensinvoer ten dienste van de gemeentelijke en gewestelijke medewerkers; — Implementatie van een opvolgingsplatform voor briefwisseling ('indicator'): brieven, mails, webformulieren, ...
---	--	---

2018 — Voorbereiding en overgang

- Kennisname van de organisatie, haar opdrachten en haar functies, en analyse van het reeds bestaande: toepassingen, data, doorstroming, informatiesystemen, ...
- Voorbereiding en invoering van een nieuwe infrastructuur voor urban.brussels.
- Ontwerp van verhuis en migratie naar deze nieuwe infrastructuur.
- Begeleiding van de gebruikers bij de IT-verhuis en de hieruit voortkomende veranderingen.
- Vorming van een nieuwe IT-cel, specifiek voor urban.brussels: helpdesk en projectopvolging.
- Opvolging van bestaande projecten: ontwikkeling van de toepassing ‘Reno-gevel’, het intranet, HSA, NOVA 5.
- Ontwikkelen van statistische gegevens en monitoring. Binnen urban.brussels werd een datamanager aangeduid, voor:
 - de lancering van het beheer van de termijnen van het nieuwe BWRO;
 - de opstart van een nieuw beheerprogramma van de kantooarsaldi per maas (voor de toepassing van GBP – gewestelijk bestemmingsplan);
- de lancering van de ruimtelijke weergave van de Business Object-rapporten zodat bijkomende ruimtelijke attributen automatische in de NOVA gegevens gegenereerd worden ter verrijking van de Business Intelligence-rapporten.

De uitbreiding van de directie Juridische Zaken

In overeenstemming met het wervingsplan voor de invulling van het nieuwe organogram heeft [urban.brussels](#) eind 2018 zijn [departement Advies en Beroep](#) met nieuw talent uitgebreid. Dit was nodig om een efficiënte openbare dienstverlening en een kwalitatieve juridische begeleiding te verzekeren bij de beslissingname en bij de bepaling van de richtsnoeren in de toepassing van wetteksten en regelgeving. De jurisprudentie wordt up-to-date gehouden om de gelijkheid in de behandeling van de dossiers te verzekeren, een gelijkheid die een van de fundamentele principes van de overheidsdienst uitmaakt.

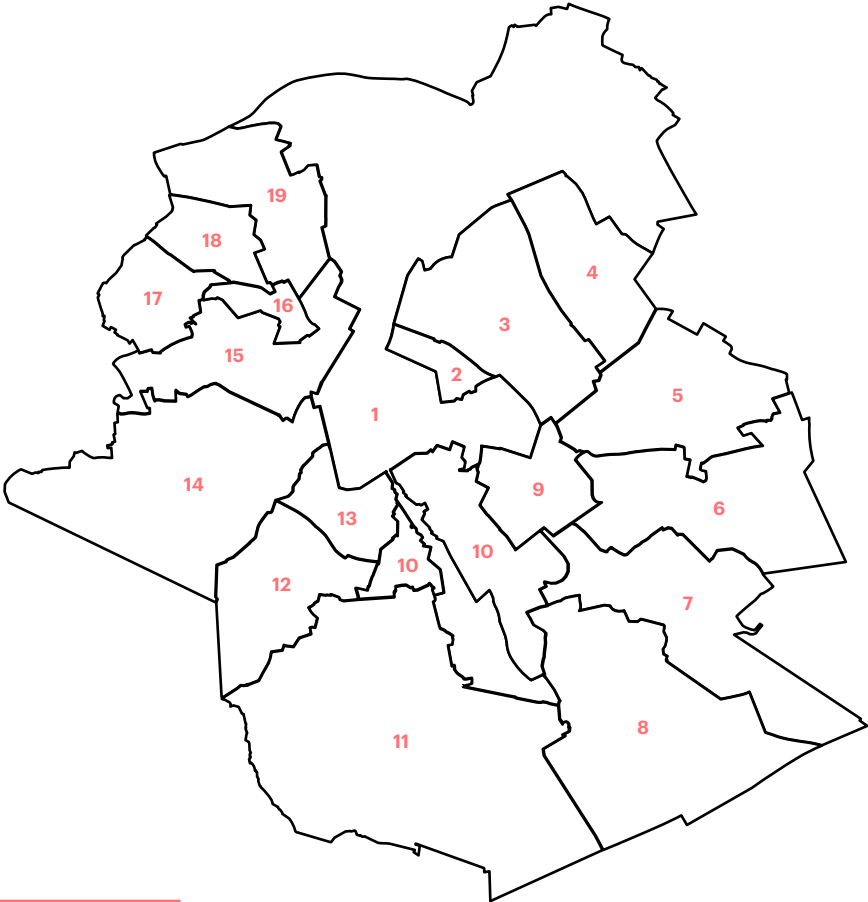
DANKZIJ DEZE VERSTERKING HEEFT DE DJZ VOLGENDE ACTIES KUNNEN OPZETTEN:

- Naar aanleiding van de BWRO-hervorming is het departement Advies en Beroep in 2018 begonnen aan de [aanpassing van de regelgevende tools](#) via de coördinatie van de redactie van de uitvoeringsbesluiten.
- Het departement Advies en Beroep heeft de Regering begeleid bij de hervorming van de [gewestelijke stedenbouwkundige verordening \(GSV\)](#).
- Het uitgebreide departement behandelt de beroepen die bij de Regering ingediend worden en waarvan het aantal aanhoudend toeneemt. Het draagt bij aan een efficiënte verdediging van de gewestelijke belangen via de [opvolging van de geschillen bij de Raad van State](#).
- De evolutie van het departement Advies en Beroep dat van de opsplitsing van Brussels Stedelijke Ontwikkeling dateert, tot een departement met ruimere juridische bevoegdheden, wat meer verscheidenheid brengt in de taken van de juristen, terwijl ze hun deskundigheid voor nieuwe, hoogst noodzakelijk opdrachten kunnen ontplooiën (zoals hervormingen in de regelgeving, juridisch advies).

Wist je ...

... dat de traditionele tendensen op het vlak van inbreuken en administratieve sancties in 2018 grotendeels bevestigd werden?

Het parket volgt minder dan 10 % van alle geregistreerde inbreuken op en geeft nog steeds voorrang aan de dossiers over een niet-toegestane toename van het aantal woningen en van het bouwvolume, en over bestemmingswijzigingen om een gebedsplaats te creëren.

GEMEENTE pv's in 2018 Opgevolgd door het parket Aantal beslissingen van administratieve sancties (AS) Doorgestort bedrag			
1 BRUSSEL 41 pv's 6 opgevolgden 56 beslissingen € 34.270,98	6 SINT-PIETERS-WOLUWE 9 pv's — 3 beslissingen € 2.890,00	11 UKKEL 22 pv's 4 opgevolgden 21 beslissingen € 6.280,47	16 KOEKELBERG 0 pv's 5 opgevolgden 0 beslissingen € 527,00
2 SINT-JOOST-TEN-NODE 5 pv's — 4 beslissingen € 1.751,00	7 AUDERGHEM 16 pv's — 5 beslissingen € 923,10	12 VORST 5 pv's 1 opgevolgden 6 beslissingen € 3.485,00	17 SINT-AGATHA-BERCHEM 9 pv's — 0 beslissing € 0,00
3 SCHAEERBEEK 32 pv's — 37 beslissingen € 8.123,45	8 WATERMAAL-BOSVOORDE 1 pv's — 1 beslissing € 0,00	13 SINT-GILLIS 53 pv's — 35 beslissingen € 12.446,55	18 GANSHOREN 3 pv's 2 opgevolgden 6 beslissingen € 6.378,06
4 EVERE 5 pv's — 2 beslissingen € 280,50	9 ETTERBEEK 6 pv's — 4 beslissingen € 3.079,55	14 ANDERLECHT 42 pv's 9 opgevolgden 39 beslissingen € 17.890,75	19 JETTE 13 pv's — 4 beslissingen € 1.441,60
5 SINT-LAMBRECHTS-WOLUWE 8 pv's — 5 beslissingen € 1.062,50	10 ELSENE 20 pv's 2 opgevolgden 11 beslissingen € 11.198,41	15 SINT-JANS-MOLENBEEK 21 pv's — 16 beslissingen € 6.729,86	→ TOTALEN 311 pv's in 2018 29 opgevolgden door het parket 255 beslissingen van AS € 118.758,78 doorgestort bedrag

III. Samenvatting in kerncijfers 2018

U

U

47		852		medewerkers		63 % vrouwen	
nieuwe medewerkers						37 % mannen	
79 % Franstaligen		Kader voorzien in het personeelsplan:				83	
Nederlandstaligen		286				vrijwillige beroepsopleidingen	
21 %		medewerkers					
Invullingsgraad		VERHUIS		1 maand 5.100 dozen 6.300 strekkende meter		NAGENOEG 600.000	
90 %		€108.000				bezoekers op de voornaamste websites	
30		publicaties		STEDENBOUW		ERFGOED	
7		urban.lunch		gemeentelijke vergunningen		18	
				86 %		nieuwe goederen werden beschermd	
				14 % gewestelijke vergunningen			

WERVEN OPGEVOLGD		LABORATORIUM VOOR ARCHEOLOGIE	38		KCML	
96	±30		archeologische werven		151 adviezen over beschermde goederen	121 adviezen over niet-beschermde goederen
in beschermde bouwwerken	in beschermde landschappen				Totaal 272 adviesaanvragen	Totaal 296 punten ter zitting behandeld
€ 37.790.496 aan subsidies uitbetaald		DWC Voorlopige opleveringen:		DWC Adjudications approuvées:		
DWC aan subsidies voorbehouden voor de 8e reeks € 42.375.000		62 woningen	6 buurtinfra- structuren,	37 woningen	6 buurt- infrastructuren	
		3 crèches	en meerdere werven van openbare ruimten	waaronder een crèche en een kinderkribbe voor kort verblijf, evenals meerder werven voor de aanleg van openbare ruimten		
SVC		STADSBELEID PIJLER 1 5 woningen opgeleverd Goedgekeurde aanbestedingen: 20 woningen voor een totaalbedrag van € 2.166.748		STADSBELEID PIJLER 2 aan subsidies werd uitbetaald voor personeels- en werkingskosten € 5.380.663		
€ 3.177.051						
subsidies uitbetaald voor twee verwervingen						
PREMIES		ONDERSTEUNING EN BEGELEIDING VAN HET VERENIGINGSLEVEN		VOORKOOP	235	
Renovatie van het woonmilieu	Gevelverfraaiing	subsidieert de 9 verenigingen van het Netwerk Wonen met € 1.330.000	subsidieert Homegrade met € 1.024.018 voor zijn informatieopdracht over stadsvernieuwing			
1.485	421					
dossiers	dossiers	verkopten werden afgehandeld, d.i. een verdubbeling van het aantal in 2017				

IV. De actualiteit van 2018

U

Wat interne organisatie betreft, was 2018 een intens jaar voor urban.brussels. Bovendien was het bestuur met zijn verschillende werkterreinen meermaals betrokken bij de actualiteit.

Stedenbouwkundige vergunningen, activiteiten voor het Europese Erfgoedjaar, nieuwigheden van de Duurzame Wijkcontracten en van de stadsvernieuwingscontracten, de hervorming van de gewestelijke stedenbouwkundige verordening (GSV)... Om dit alles tot een goed einde te brengen, moest urban.brussels vele acties ondernemen.

Enkele emblematische vergunningen

urban.brussels heeft zich 2018 op vele vergunningen toegelegd, waarvan sommige emblematische voor openbare ruimten of prominente plaatsen in Brussel. We vermelden met name de vergunningen voor de verbouwing van het Maritiem Station en van zone C van Thurn & Taxis, voor de reconversie van de Beurs als beleavingscentrum voor het Belgische bier, en voor de verbouwing en de heraanleg van het station Albert in Vorst.

De Beurs, Anspachlaan, Brussel
Architecten: Tbm borsa sm: Robbrecht en Daem – Bureau d’Études en Architectures Urbaines – Popoff © Tbm borsa sm: Robbrecht en Daem – Bureau d’Études en Architectures Urbaines – Popoff

BEURS ‘BELGIAN BEER TEMPLE’

De vergunning met betrekking tot de Beurs beoogt de omschakeling van het gebouw tot beleavingscentrum van het Belgische bier om dit emblematische gebouw van architect Suys aan de Anspachlaan nieuw leven in te blazen. De idee is de creatie van een interieurpad voor voetgangers doorheen het gebouw, van de hoek van de Taborastraat met de Beursstraat via de middenbeuk naar de nieuwe Brusselse voetgangerszone (Anspachlaan).

Deze doorgang wordt een ontmoetingsplek waar multiculturele publieke evenementen plaatsvinden. Er bevinden zich horecafuncties die complementair zijn aan die in de UNESCO-zone Grote Markt.

De voornaamste architecturale wijzigingen van dit bouwkundig erfgoed betreffen het maken van nieuwe ingangen in de onderbouw, meer bepaald

op de hoek tegenover de Sint-Niklaaskerk, en op het dak de plaatsing van een lichte structuur in opengewerkt metaal, inspringend ten opzichte van de gevelvlakken, voor een skybar, zodat het platte dak toegankelijk wordt voor het publiek.

Binnen wordt de oorspronkelijke decoratie in bepaalde opmerkelijke ruimten gerestaureerd en teruggeplaatst en gebeuren er ad hoc veeleer hedendaagse ingrepen, zoals de integratie van een kunstwerk in mozaïek en granito in de vloeren van de grote beuk op de 1e verdieping.

METROSTATION ALBERT

Het project Albert behelst de verbouwing en de herinrichting van het station Albert, waar meerdere tramlijnen samenkomen.

Voortaan bevindt zich hier de terminus van de trams 51 en 4 op niveau – 1, terwijl de premetro 3, die metro 3 zal worden, vanaf niveau – 2 zijn weg naar het Noordstation voortzet. In een tweede fase zou ook tram 7 tot het station Albert verlengd worden.

Het station werd in gebruik genomen in december 1993. Het werd met twee bouwlagen opgetrokken om te functioneren als een intermodaal knooppunt. Het project ‘Albert’ draagt bij aan de verwezenlijking hiervan.

De verbouwing van het station Albert sluit bovendien aan op de globale ontwikkeling van het openbaar vervoer op de noord-zuidas, meer bepaald

op de omvorming van deze as tot een metrolijn met nieuwe stations, tot het noorden van Brussel.

In de slijpstream van het project Albert, dat op 26 juli 2018 betekend werd, worden momenteel allerlei vergunningsaanvragen met betrekking tot deze openbaarvervoersas onderzocht.

Het project van het station Albert biedt een antwoord op de uitdagingen van de stedelijke evolutie en op de mobiliteitsvraag, en zorgt voor de grondige renovatie van een verouderende infrastructuur. Het maakt het station voor iedereen toegankelijk en verbetert het reizigerscomfort.

Maritiem Station in Thurn & Taxis, Brussel.
Architecten: Neutelings Riedijk Architects © Neutelings Riedijk Architects

THURN & TAXIS

De vergunning voor Thurn & Taxis draait rond twee grote ingrepen:

1. De verbouwing van het Maritiem Station, meer bepaald de gevelwijziging en – renovatie, de verwijdering van de ondergrondse parking, de wijziging van het

bestemmingsprogramma, van de interieurinrichting en van de omgeving langsheen de oostzuidoostelijke gevel;

2. De wijziging van zone C van Thurn & Taxis voor de bouw van zes woontorens met 271 appartementen, met enkele kantoren voor vrije beroepen en handelszaken op de benedenverdieping. De vergunning strekt ook tot de constructie van een gebouw met 80 serviceflats, de bouw van een verzorgingshuis met 197 kamers en met een ondergrondse parking voor 15 voertuigen, de beperkte verbouwing van de ondergrondse parking, de verwijdering van de gebouwen die aanvankelijk in de M3-zone voorzien waren, om ze tijdelijk te vervangen door een openluchtparking met 173 plaatsen, en de wijziging van de openbare weg die in zone C ligt tussen de Picardstraat en het park, evenals van de omgeving van de betrokken gebouwen.

Tour & Taxis — Er werden dit jaar vergunningen afgegeven voor de creatie van:

- 34.676 m² woonoppervlakte
- 19.892 m² kantoorruimte
- 14.617 m² activiteiten voor de vervaardiging van immateriële goederen
- 25.947 m² handelsoppervlakte
- 20.332 m² voorzieningen van collectief belang

hetzij in totaal

115.464 m²

Europees jaar van het cultureel erfgoed

Een van de opdrachten van dit Europees jaar van het cultureel erfgoed was mensen aanmoedigen om Europa’s erfgoed te ontdekken en ervan te genieten. Via een reeks initiatieven en manifestaties overal in Europa, waaraan de burgers actief konden deelnemen, werd het gevoel van verbondenheid met een gemeenschappelijke Europese ruimte gecultiveerd.

Het actieprogramma van urban.brussels in dit kader was een heel jaar lang rijk en gevarieerd: evenementen, wedstrijden, tentoonstellingen en zoveel meer, allemaal bestemd voor een breed publiek. urban.brussels heeft via een projectoproep en een systeem van zelflabeling verschillende actoren inzake erfgoed eveneens de mogelijkheid geboden om zijn programma te verrijken.

DE SCHIJNWERPER OP ENKEL ACTIES VAN URBAN.BRUSSELS:

FOTOWEDSTRIJD

Elisabethpark, Koekelberg/Ganshoren
B. Boar © urban.brussels

FOTOGRAFEER UW ERFGOED!

Er werd specifiek geijverd voor een talrijke deelname van de burgers aan de erkenning en de opwaardering van het Brusselse culturele erfgoed: 250 mensen namen deel aan de fotowedstrijd Fotografeer uw erfgoed! De laureaten werden bekendgemaakt op 18 april 2018, hun werk werd tentoongesteld in de Sint-Gorikshallen en gepubliceerd in het tijdschrift Erfgoed Brussel, nr. 26-27.

Jeanine Lombaers, Residentie ‘Aux Ursulines’, Kapellemarkt, Brussel F. Dubois © urban.brussels

INZOOMEN OP ERFGOED

Een project op nationaal niveau, ingegeven door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, kende eveneens succes bij de burger: de nationale fotowedstrijd Inzoomen op erfgoed. De lens mocht op zowel onroerend als roerend of zelfs immaterieel erfgoed gericht worden. Een nationale jury heeft 40 laureaten geselecteerd uit de foto’s die door de deelstaten weerhouden waren. Op

21 september 2018 werden ze in aanwezigheid van de autoriteiten bekendgemaakt in de Sint-Gorikshallen. De winnende foto’s werden tentoongesteld in de Sint-Gorikshallen en gepubliceerd in het tijdschrift Erfgoed Brussel nr. 29.

‘Ons erfgoed: waar verleden en toekomst samenkomen’

2018 stond in het teken van het Europees jaar van het cultureel erfgoed!

OPEN MONUMENTENDAGEN

Ieder jaar worden tijdens het 3e weekend van september de Open Monumentendagen georganiseerd. Dit Europese evenement, dat miljoenen bezoekers aantrekt, brengt de bewoners samen en sensibiliseert ze voor het erfgoed in hun gewest. Het publiek ontdekt zijn dagelijkse omgeving en de plaatsen die normaal niet of moeilijk toegankelijk zijn.

HET ERFGOED, DAT ZIJN WIJ!

De Open Monumentendagen van 15 en 16 september 2018 zijn vertrokken van de projectoproep Het erfgoed, dat zijn wij!: er werd de burger gevraagd het erfgoed waaraan hij gehecht is, op een persoonlijke, originele, uitnodigende manier bekend te maken. Ruim honderd projecten werden bij [urban.brussels](#) ingediend. De jury heeft er 95 – zeer uiteenlopende – geselecteerd. De editie 2018 van de Open Monumentendagen heeft de gewenste burgerparticipatie dus wel degelijk een boost gegeven. De kijk op het Brusselse erfgoed werd opgefrist dankzij zeer diverse bezoeken, de originaliteit van bepaalde activiteiten, het openstellen van nooit eerder vertoonde plekken, ... Er vonden enkele duizenden bezoeken plaats en de projecten, die over de 19 gemeenten verspreid waren, kenden een mooi succes. Het zijn evenwel in de eerste plaats de ruim 200 partners (particulieren, collectieve partners, buurtcomités, verenigingen zonder winstoogmerk, professionele gidsverenigingen, gemeentebesturen, gewestelijke besturen, academies, ambachtslui, kunstenaars, bibliotheken, musea, theaters, uitgeverijen, ...) die zich een heel jaar ingezet hebben voor een activiteit tijdens de Open Monumentendagen.

Een participatieve aanpak in 2019

In 2019 worden de Open Monumentendagen opnieuw rond een kernthema opgebouwd. Burgers en verenigingen kunnen ook projecten voorstellen op

TENTOONSTELLINGEN

Porseleinen kopjes, daterend uit het begin van de 18e eeuw, ontdekt tijdens de archeologische opgravingen ter hoogte van het voormalige Arme Klarenklooster, Lakensestraat, Brussel – China, Jingdezhen, Kangxi-periode. Archeologisch uitstalraam 'Venus d'ailleurs / Uit andere oorden', 2018 © [urban.brussels](#)

VENUS D'AILLEURS / UIT ANDERE OORDEN

Twee nieuwe thematische uitstalramen in de Sint-Gorikshallen!

In september 2018 werd het grote uitstalraam voor archeologie geplaatst op de benedenverdieping in de Sint-Gorikshallen. Het thema, Venus d'ailleurs / Uit andere oorden, brengt de vele internationale bijdragen aan en invloeden op ons Brussels archeologisch erfgoed voor het voetlicht. Een groot aantal voorwerpen, blootgelegd tijdens archeologische opgravingen, wijzen op handelsrelaties, uitwisselingen en ontleningen tussen verschillende streken overal ter wereld, die een aandeel gehad hebben in de evolutie van ons dagelijkse leven.

Een tweede nieuw uitstalraam is gewijd aan de vroegere bierhuizen in de Sint-Gorikswijk. Het toont enkele archeologische voorwerpen uit bierhuizen die verwijzen naar de productie, de ingrediënten en het verbruik van bier.

basis van een participatief partnership. Die projecten krijgen de stempel Het erfgoed, dat zijn wij! Het initiatief, dat tijdens het Europees jaar van het cultureel

© [erfgoedklassen.brussels](#)

ERFGOED? KINDERSPEL!

Om specifiek de jongeren en de schoolgaande jeugd te bereiken, heeft Erfgoedklassen & Burgerschap een tentoonstellingsconcept ontwikkeld als pedagogische ondersteuning bij de verkenning van het Brusselse erfgoed. De tentoonstelling Erfgoed? Kinderspel! (van september tot november in de Sint-Gorikshallen) kende een groot succes bij scholen en families. Een groot deel van de tentoonstelling werd opgenomen in de permanente tentoonstelling experience. brussels in het BIP (Bruxelles Info Place). Ze biedt er een vrij pedagogische en didactische benadering van ons erfgoed.

De Open Monumentendagen van 2018 in enkele cijfers

+ 200

partners

112

mensen ingezet voor de veiligheid en het onthaal op de verschillende plaatsen

67.000

folders en 3.300 affiches uitgedeeld en in het hele land opgeplakt

3.000

exemplaren gedrukt van het extra nummer van Erfgoed Brussel

+/- 240.000

pagina's van de website werden in één maand geraadpleegd

4.072

leerlingen van de lagere en de middelbare school namen deel aan de speciaal voor hen bestemde activiteiten op de maandag na de Open Monumentendagen

867

leerlingen namen hebben deel aan de Europese fotowedstrijd IFEM (Internationaal fotografisch experiment met monumenten), die jaarlijks plaatsvindt in de marge van de Open Monumentendagen

Vrijwaring van het naoorlogse erfgoed

Sedert 1990 toont het Brusselse Gewest interesse in de vrijwaring van het naoorlogse erfgoed. Tot nog toe focuste het daarbij vooral op de jaren 1950-1960 en op woningen. Sinds kort echter kent de vrijwaring van het modernistische erfgoed, in het bijzonder van de jaren 1960-1970, een nieuw elan met beslissingen tot bescherming van emblematische kantoorcomplexen of collectieve voorzieningen. Het verloop van de jaren heeft ze immers tot historische voorwerpen gemaakt die getuigen van een voorbijgang, nieuwe programma's zagen het licht en er werden volop nieuwe materialen en technieken gebruikt.

De eerste levenscyclus van deze gebouwen behoort tot het verleden, en gezien de huidige normen moeten ze aangepast, grondig gerenoveerd en zelfs herbestemd worden. Daarom werd een maatregel uitgewerkt voor hun inschrijving op de bewaarl ijst, zodat deze goederen een soepeler beheer genieten.

CBR-gebouw A, de Ville de Goyet © [urban.brussels](#)

CBR IN WATERMAAL-BOSVOORDE

In 2016 is de Regering de procedure gestart voor de inschrijving op de bewaarl ijst van de voormalige zetels van de Royale Belge en van de Cimenteries Belges Réunies (CBR) in Watermaal-Bosvoorde. Ze heeft de inschrijving op de bewaarl ijst van de voormalige zetel van de CBR definitief bevestigd op 22 november 2018.

Residentie Bloemendal, raam in zandlopervorm (foto 2017) © [urban.brussels](#)

BLOEMENDAL IN SINT-AGATHA-BERCHEM

In 2018 heeft de Regering de procedure ingesteld voor de plaatsing op de bewaarl ijst van de Residentie Bloemendal in Sint-Agatha-Berchem, een ontwerp van de architecten Aerts en Ramon van 1964-1966.

Studentencampus 'La Mémé', gebouw 'La Mairie', 2018 Wim Kenis © [urban.brussels](#)

'LA MÉMÉ' IN SINT-LAMBRECHTS-WOLUWE

In 2018 heeft de Regering de procedure ingesteld voor de plaatsing op de bewaarl ijst van de 'Mémé', de sociale zone van de campus van de geneeskundefaculteit aan de UCL in Sint-Lambrechts-Woluwe. De site omvat de gebouwen, ontworpen door het architectenbureau Lucien en Simone Kroll (1969-1976), en hun onmiddellijke omgeving, evenals het metrostation Alma en de Almawandeling. Kroll zag dit unieke complex, dat destijds veel kritiek oogstte, als een manifest voor een nieuwe architectuurpraktijk, gericht op burgerparticipatie – hier gekoppeld aan de studentenbeweging van mei 68. Dit werk kan inderdaad gezien worden als een van de eerste postmodernistische bouwwerken in Brussel.

De Grote Markt al 20 jaar op de werelderfgoedlijst

De Brusselse Grote Markt, pronkstuk van het Belgische erfgoed, werd door de UNESCO 20 jaar geleden al erkend als werelderfgoed. Sedertdien hebben de stad Brussel en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest grote middelen ingezet voor de restauratie van dit uitzonderlijke architecturale geheel en voor de vrijwaring ervan voor de toekomst.

Meer dan 20 jaar zal nodig geweest zijn om dit pronkstuk, dat steeds meer ten prooi viel aan mistroostigheid, zijn luister terug te geven. Het project werd, aangestuurd door de Stad, met een uitzonderlijk professionalisme uitgevoerd. Het werd van meet af aan begeleid door medewerkers van de directie Cultureel Erfgoed, en dit op wetenschappelijk vlak, wat de financiën betreft (80 % werd door het Gewest gefinancierd) of als schakel met de UNESCO-instanties. De samenwerking tussen Stad en Gewest verliep efficiënt en respectvol. Het buitengewone resultaat werd op verdiende en gepast wijze in de spotlights gebracht.

Grondige wetshervormingen hebben de vereenvoudiging van het administratieve beheer van de toelatingen mogelijk gemaakt. Op de Grote Markt is een gewestelijke vergunning nog enkel nodig voor evenementen die meer dan 7 dagen duren. De Stad kreeg zo het evenementenbeheer op de Markt opnieuw in handen. Tegelijk hebben we – door een standaardmodel aan te reiken – de regels verduidelijkt voor de plaatsing van terrassen op het plein. Immers, ook de sociale functies van de Grote Markt moesten verzekerd worden, met respect evenwel voor het culturele erfgoed in al zijn dimensies. Nu de UNESCO de biercultuur erkend heeft, zijn de terrassen van de Grote Markt tot een expressiemiddel hiervan opgewaardeerd. Het dossier voor de inschrijving van de Ommegang op de lijst van het immateriële werelderfgoed, dat het Gewest onlangs bij de UNESCO ingediend heeft, impliceert de beschikbaarheid en het voortbestaan van de plek voor de jaarlijkse organisatie van dit evenement.

Het Gewest is verantwoordelijk voor de afgifte van de vergunningen voor werken en voor de toekenning van subsidies. De erkenning van de Grote Markt als werelderfgoed heeft de overheid bovendien aangezet tot een veel meer daadkrachtige stedenbouwkundige opvolging. Dit uit zich onder meer in het gestegen aantal overtredingsvaststellingen in de bufferzones door de Inspectie Administratieve Sancties van de directie Juridische Zaken, in samenwerking met de gemeentediensten. Dit team heeft vele inbreuken op erfgoed een halt kunnen toeroepen, maar heeft vooral ogenschijnlijk vastgelopen situaties vlot gekregen. In dit elan werden specifiek in het UNESCO-gebied ook alle aanvragen tot stedenbouwkundige vergunning met een milieu-impact op het – al dan niet beschermde – erfgoed bijzonder opgevolgd.

A. de Ville de Goyet © urban.brussels

20

jaar-durende restauratie om onze Grote Markt in al haar glorie te herstellen

Restauratie van 341 huizen van de tuinvijken Le Logis en Floreal

De tuinvijken Le Logis en Floreal in Watermaal-Bosvoorde zijn beschermd sinds 2001. Sinds 2014 echter is er bovendien een erfgoedbeheerplan voor het behoud en het herstel van het originele imago van dit beschermde geheel, ‘eenheid in diversiteit’. Het beheerplan kent automatisch een toelating toe voor de werken die erin beschreven worden, en maakt subsidies voor restauratiewerken dus eenvoudiger en makkelijker toegankelijk. Bovendien legt het een reeks energiebesparende werken op a.h.v. duurzame maatregelen ter verbetering van de energieprestatie. Dit alles met behoud van de erfgoedwaarde van het geheel. Dit erfgoedbeheerplan betekent een aanzienlijke administratieve vereenvoudiging en biedt garanties voor een systematische renovatie en aanpassing van deze woningen.

Een eerste aanzienlijke restauratiecampagne gebeurde in die geest: de vervanging van de daken van 341 huizen van Le Logis. Het Gewest heeft dit project eind 2015 gesubsidieerd voor een bedrag van € 4.422.457. De werken zullen klaar zijn in 2019. Het betreft de restauratie en de isolatie van de daken, de erkers, de dakkapellen, de luifels en de schoorstenen.

Er werd een dubbele isolerende dakstructuur opgetrokken, met rotswol (tussen de kepers) en polyurethaan (PUR), afgewerkt met pleisterplaten (totale isolatiedikte: 16 cm). De huurders van de sociale woningen zullen op die manier een groot deel – tot 30 % – van hun energiekosten kunnen besparen (isolatiewaarde van de wand U_{max}= 0,2 W/m²k). De daken zijn 50 à 90 jaar oud en vertonen al lang problemen als gevolg van de porositeit en insijpeling.

Hofmann © urban.brussels

Restauratie van de daken van

341

huizen voor een bedrag van

€ 4.422.457

Financiering van de stichtingen van openbaar nut KANAL en CIVA

A. de Ville de Goyet © urban.brussels

urban.brussels financiert – en controleert het gebruik van de budgettaire middelen van – verschillende instellingen zoals citydev.brussels (de stadsvernieuwing behartigt), de MSI voor haar gedelegeerde opdrachten, Homegrade, het Netwerk Wonen, ... Ongeveer 38 miljoen euro aan vastgelegde bedragen passeert zo via [urban.brussels](#) en vergt een bijzondere controle.

[urban.brussels](#) werd belast met de financiële controle van twee stichtingen van openbaar nut, nl. KANAL en het CIVA, en neemt voortaan dus tot op zeker hoogte deel aan de nieuwe biculturele bevoegdheid.

Via deze weg steunt [urban.brussels](#) het ambitieuze project KANAL. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest heeft deze culturele pool in de Kanaalzone, meer bepaald in het vastgoedcomplex van de voormalige Citroëngarage, gevestigd. Het gaat om een belangrijk project met intrinsiek aanzien dat deze zone moet herwaarderen, er een nieuwe culturele dynamiek moet brengen en de banden tussen beide kanaaloevers moet aanhalen. Daarnaast vormt KANAL een extra troef in het toeristische aanbod in Brussel. Het Gewest heeft het Centre Pompidou gevraagd gedurende de testfase de rol van commissariaat-generaal van de programmatie op zich te nemen. Na een architectuurwedstrijd werd een ontwerper aangeduid voor de inrichting van deze ambitieuze culturele pool tegen 2023.

Intussen werd in 2016 de CIVA-Stichting opgericht door de integratie van de activiteiten en het erfgoed van 6 verenigingen: CIVA, het Stimuleringsfonds pour architecture, Archieven van Moderne Architectuur, Bibliotheek René Pechère, Centre Paul Duvigneaud en het Sint-Lukasarchief. Er werden het CIVA een reeks opdrachten rond erfgoed, architectuur, landschappen, stedenbouw en het stedelijke ecosysteem toevertrouwd om de kennis over vroeger en nu uit te breiden. Het CIVA zal tegen 2022-2023 gehuisvest worden in KANAL.

Wist je ...

dat de afgebroken gevel van het vroegere Aubecqhuis van Victor Horta tot de collectie van de CIVA-Stichting behoort en dat het in de toekomstige culturele pool KANAL, in het Citroëngebouw tentoongesteld zal worden?

Tentoonstelling als voorproef in 2018-2019 © CIVA

De 8e reeks Duurzame Wijkcontracten (DWC's)

Na de een jaar durende studie van de perimeters is de 8e reeks Duurzame Wijkcontracten in augustus 2018 van start gegaan. Het gaat om de wijken 'Magritte' in Jette, 'Wiels aan de Zenne' in Vorst en 'De Marollen' in de stad Brussel. De drie gemeenten beschikken over 50 maanden om de programma's uit te voeren (organisatie van maatschappelijke acties, verwervingen, overheidsopdrachten voor studies en werken, ...). Ze krijgen 30 maanden extra (2022-2025) om de werven af te werken.

Ieder programma telt gemiddeld veertig operaties en draagt duidelijk bij tot de gewestelijke doelstellingen, nl. de verbetering van de leefomgeving en de verhoging van het aantal openbare woningen. Het beantwoordt bovendien aan de behoeften als gevolg van de demografische groei in ons Gewest. Enerzijds worden 76 woningen en 9 buurtinfrastructuren gecreëerd, waarvan 3 voor jonge kinderen en een centrum voor Tewerkstelling en Opleiding, anderzijds worden 53 sociaaleconomische acties georganiseerd, waarvan 8 voor de socioprofessionele inschakeling, en wordt een handelsruimte gecreëerd. In 2018 werd € 42.375.000 vastgelegd voor subsidies. Het totaalbedrag van de investeringen zal oplopen tot € 46.910.000, rekening houdend met het aandeel van de gemeenten.

In 2018 heeft de gemeente Vorst een participatief proces opgestart binnen de perimeter Wiels aan de Zenne om de sociaaleconomische acties vast te leggen. Op het ogenblik van de goedkeuring van het programma door de Regering waren enkel de thema's en hun begrotingsenveloppes door het studiebureau vastgelegd na afloop van het proces. Op basis van deze thema's heeft de gemeente, na die goedkeuring, een projectoproep gelanceerd. Het college van burgemeester en schepenen heeft in december 2018 de 23 sociaaleconomische acties met hun projectleiders en hun specifieke projecten goedgekeurd.

Zo ook heeft Jette bij de perimeter Magritte gedurende de hele uitwerkingsfase van het programma ingezet op een doorgedreven participatief proces om zonder verwijl de 18 sociaaleconomische projecten op te starten. De gemeente heeft bepaald welke operaties een snelle interventie vereisten. Zo heeft ze voorrang gegeven aan de lancering van een overheidsopdracht voor een projectontwerper voor een mobiliteitsstudie en de herdefiniëring van de openbare ruimten van de pool 'Op het Scharnierpunt'. De opdracht werd eind december 2018 toegewezen.

De stad Brussel heeft binnen de perimeter De Marollen de meeste sociaaleconomische acties bepaald op basis van een bijzonder ontwikkeld en vernieuwend participatief proces, uitgewerkt door het studiebureau dat belast was met de programmasamenstelling. Er werd overigens een aanzienlijk bedrag van € 325.000 besteed aan de 'burgerinitiatieven' voor de ondersteuning van kleine, lokale acties die gedurende de hele uitvoeringsfase voorgesteld en georganiseerd zullen worden door de buurtverenigingen en – bewoners.

Opdracht voor beleidsevaluatie betreffende de WC's en de DWC's

urban.brussels heeft, op vraag van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, een opdracht uitbesteed voor de beleidsevaluatie inzake de Wijkcontracten en de Duurzame Wijkcontracten in de periode	van januari 2007 tot januari 2017. Deze evaluatie, uitgevoerd door BDO, werd in september 2018 voorgelegd aan de Regering. In december 2018 werd ze voorgesteld in de Commissie Territoriale Ontwikkeling	van het Brussels Parlement. Uit deze evaluatie werden aanbevelingen gedistilleerd, bedoeld om de evolutie van het stadsherwaarderingsbeleid binnen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te sturen.
---	---	--

Wist je dit al?

Projecten, opgeleverd in 2018 in andere Duurzame Wijkcontracten:

Wijkcontract 'Park-Alseberg' in Sint-Gillis. Speelplein School 1-2, Wipstraat 11 Séverin Malaud © [urban.brussels](#)

Duurzaam Wijkcontract 'Wijnheuvelen-Josaphat' in Schaarbeek. Multifunctioneel geheel Van Dyck, Van Dyckstraat 13-17. Architect: Bureau Architecture Engineering Verhaegen Séverin Malaud © [urban.brussels](#)

Duurzaam Wijkcontract 'Helmet' in Schaarbeek – Woningen en judosaal, Helmetsesteenweg 343-347. Architecten: Manger Nielsen Architects + Architectenatelier De Visscher et Vincentelli Séverin Malaud © [urban.brussels](#)

Het gender in de wijk sportzalen

Sinds 1994 werden 24 sportzalen gebouwd of gerenoveerd in het kader van de Duurzame Wijkcontracten. Eind 2017 heeft [urban.brussels](#) een opdracht uitbesteed voor de genderimpactanalyse van de sportinfrastructuren die in het kader van de DWC's gecreëerd werden. De studie, uitgevoerd door IDEA Consult in juni 2018, heeft de eventuele ongelijkheden tussen mannen en vrouwen blootgelegd in vier wijk sportvoorzieningen. Ze heeft uitgaande hiervan aanbevelingen geformuleerd om het genderspect vanaf het ontwerp en bij het beheer van de voorzieningen in aanmerking te nemen.

Stadsvernieuwingscontracten (SVC's)

Sinds 2016 heeft het Gewest zijn middelen voor stadsvernieuwing uitgebreid met de stadsvernieuwingscontracten (SVC's).

In 2016 en 2017 werden de 5 perimeters die de Regering gekozen had, bestudeerd. Eind 2017 werden volgende 5 programma's goedgekeurd voor een gewestsubsidie van € 110.000.000.

In 2018 is de uitvoeringsfase gestart, die 60 maanden (5 jaar) zal duren. Daarbij komt nog een termijn van 30 maanden voor de afwerking van de werven.

In het kader van het SVC Koningslaan gebeurden twee aankopen. Om te beginnen die van het Van Volxem-terrein, bestemd voor de aanleg van een groene ruimte als ingang tot een toekomstig park, waarbij een alternatief parcours voor de actieve verplaatsingswijzen voorgesteld wordt, maar ook een uitbreiding van de twee aanpalende culturele centra, Brass en Wiels, met het oog op de organisatie van allerlei buitenevenementen.

De directie Stadsvernieuwing heeft concreet bijgedragen aan de verwerving van het terrein en aan de onderhandeling met de eigenaar. Dit is voortaan mogelijk dankzij de SVC's: zijn maken van urban.brussels een concrete speler in de projectuitvoering.

Behalve dit terrein werd ook het Chassartgebouw aan de Van Volxemlaan aangekocht. Hier zal het jeugdcentrum 'La Cité de l'Enfance' ondergebracht worden, een cultuurpool die de jongere sensibiliseert voor alle vormen van de kunst in haar multiculturele dimensies: toneel, lectuur, muziek, plastische kunsten, nieuwe media. Het Gewest heeft het aangekocht op een openbare verkoop via de grondregie.

Tussen de 6e maand en het 3e jaar van de uitvoering kunnen maximum 5 wijzigingen per programma overwogen worden. Een eerste reeks wijzigingen is gestart in 2018 en betreft de SVC's Citroën-Vergote, Weststation en Koningslaan. De wijzigingen hebben onder meer te maken met veranderingen bij de projectleiding, begrotingsaanpassingen en de activering of desactivering van projecten.

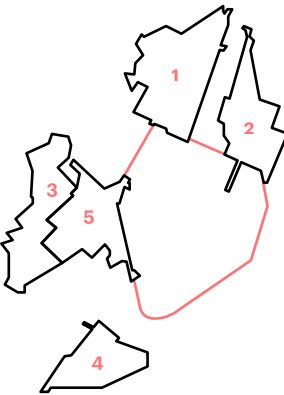
In de loop van 2018 werd de studieopdracht van het SVC Weststation uitgebreid. Deze opdracht heeft schaduwzones opgeklaard in verband met twee projecten in het bijzonder en heeft geleid tot de afronding van een masterplan dat de ontwikkeling van de betreffende sites in aanmerking neemt (Slachthuizen, Vivaqua, Birmingham center, Erasmushogeschool Brussel). De uitwerking van het masterplan gebeurde in overleg met alle betrokken actoren en werd afgesloten in februari 2019.

Stadsvernieuwingscontract Koningslaan
© Karbon' architecture et urbanisme

5 programma's goedgekeurd voor een gewestsubsidie van

€ 110.000.000

- 1 'Citroën-Vergote' in Brussel en Sint-Jans-Molenbeek
- 2 'Brabant Noord Sint Lazarus' in Schaarbeek en Sint-Joost-ten-Node
- 3 'Weststation' in Anderlecht en Sint-Jans-Molenbeek
- 4 'Koningslaan' in Sint-Gillis en Vorst
- 5 'Heyvaert Poincaré' in Anderlecht, Molenbeek en Brussel-Stad

Stadsbeleid (SB)

In 2015 kreeg het Gewest er een nieuwe bevoegdheid inzake stadsvernieuwing bij: het Stadsbeleid. De zesde staatshervorming, waarbij de financiering van bepaalde aspecten van het voormalige Grootstedenbeleid overgedragen werd aan het Gewest, lag aan de basis hiervan.

Zoals eerder al vermeld, ontwikkelt het Stadsbeleid zich rond twee pijlers: de ruimtelijke ordening en de wijkontwikkeling.

De programma's van deze tweede pijler werden in juli 2017 goedgekeurd en door het gewest voor € 42.000.000 gesubsidieerd.

In 2018 ging de uitvoeringsfase van de 13 programma's van start. Ze zal 3,5 jaar duren, waarna nog een extra termijn van 18 maanden volgt voor de afwerking van de werven. Het streefdoel van de 13 begunstigde Brusselse gemeenten is de realisatie van een vijftigtal met sociale huisvesting gelijkgestelde woningen, een vijftiental buurtinfrastructuren, een tiental herdefiniëringen van de openbare ruimte, een twintigtal acties voor het beter samen-leven en voor de versterking van de sociale cohesie, evenals een twintigtal initiatieven die een nieuwe impuls geven aan de strijd tegen armoede en voor socioprofessionele inschakeling.

Heraanleg van het Park Zwarte Vijvers in Sint-Jans-Molenbeek, met een tweede ingang aan de Menenstraat in het kader van de 2e pijler van het stadsbeleid, gefinancierd via het DWC Rond Westpark Severin Malaud © urban.brussels

De Brusselse Regering heeft urban.brussels het beheer en de coördinatie toevertrouwd van de projectoproep voor Brusselse voorbeeldgebouwen: be.exemplary. Dit initiatief bestaat sinds 2016 en financiert innoverende en navolgbare bouwmethodes.

be.exemplary beoogt de promotie en de bevordering van de kwaliteitsvolle stedelijke ontwikkeling om van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest een betere leefomgeving te maken. be.exemplary is meer dan een architectuurwedstrijd: het is een programma dat aanzet tot reflectie over de 4 grootste uitdagingen:

1. Kwaliteitsvolle architectuur en stedenbouw in het brandpunt van de aandacht plaatsen
2. Projecten met een sociale draagwijdte stimuleren
3. Talrijke milieu-uitdagingen aannemen
4. Al deze projecten in de kringlooeconomie inpassen

Een van de doelstellingen van de editie 2018 was de bevordering van de participatie door particulieren. Categorie 1 werd geherdefinieerd als ‘kleine projecten, uitsluitend voorbehouden voor particuliere opdrachtgevers’. Tot categorie 2 behoren alle andere projecten.

Om de ontwikkeling van deze ‘kleine particuliere projecten’ een duwtje in de rug te geven – zij zijn immers van grote waarde in de renovatie van het Brusselse vastgoedbestand – werd de subsidie ervan opgetrokken tot minimum € 25.000 per dossier.

Het totaalbudget van € 2.200.000 dat de Regering toekent, zal verdeeld worden over de opdrachtgevers en de ontwerpers van de geselecteerde projecten.

De deskundigenjury is samengesteld uit de bouwmeester, een vertegenwoordiger van urban.brussels, een vertegenwoordiger van Leefmilieu Brussel en 4 externe deskundigen.

be.exemplary 2018

3e

editie

30

kandidaturen

10

projecten in categorie 1: ‘kleine particuliere projecten’

9

laureaten: 4 in de categorie ‘kleine particuliere projecten’ / 5 in de categorie ‘andere projecten’

BE.EXEMPLARY – DE LAUREATEN 2018

CATEGORIE 1

VIGNETTE

Bouw – in een levendige wijk met een participatieve dynamiek – van een eengezinshuis met flexibele en evolutieve ‘werkplaats’.

Kleine Wijngaardstraat 106 in Oudergem, 2018. Architecten: Karbon' architecture & urbanisme © Karbon' architecture & urbanisme

FINSTRAAT

Verbouwing in Sint-Jans-Molenbeek van een bestaand industrieel gebouw tot collectieve en diverse woningen.

Finststraat 40-42 in Molenbeek, 2018. Architecten: Arian Schelstraete © Arian Schelstraete

JASPAR

Verbouwing in Sint-Gillis, vlak bij de kleine ring, van meidenkamers tot een driekamerwoning.

Henri Jasparlaan 92 in Sint-Gillis, 2018. Architecten: Guillaume Sokal © Guillaume Sokal

ABC

Uitbreiding van de infrastructuur van de kunstvereniging ‘Art Basics for Children’ in Schaarbeek.

Schaarbeek, Jollystraat 125, 2018. Architecten: HUB Architectuur © HUB Architectuur

Als logische voortzetting van het succes van deze editie 2018 wordt bij de voorbereiding van be.exemplary 2019 nog meer de nadruk gelegd op het signaal aan de particuliere eigenaars dat ze aanspraak kunnen maken op een selectie in categorie 1. De kandidaturen moeten in juni 2019 ingediend worden.

CATEGORIE 2

GRANDE HALLE

De bouw, aan de kanaaloever, van een nieuwe Franstalige crèche van 1.642 m² voor 72 kindjes.

Nijverheidskaai 79 – Duurzaam Wijkcontract ‘Kleine Zenne’ in Molenbeek, 2018. Architecten: AM Zampone – L’escout © AM Zampone – L’escout

OPTIMA

Bouw van een Nederlandstalige school en uitbreiding van een Franstalige school op 4.467 m².

Grote Bosstraat 76-80 in Schaarbeek, 2018. Architecten: AM Java Architecten / Geurst & Schultze © AM Java Architecten / Geurst & Schultze

MUTSAARD

Realisatie – in Laken – van een Nederlandstalig scholencomplex van 10.821 m².

Mutsaardlaan 61-69 in Brussel, 2018. Architecten: Low architecten bvba © Low architecten bvba

AMBASSADE

Omschakeling – in Schaarbeek – van een voormalige ambassade naar een intergenerationeel wooncomplex van 2.683 m².

Léopold Couroublestraat 25 in Schaarbeek, 2018. Architecten: Twyce Architects © Twyce Architects

RECYPARK

Constructie van een Recypark met vlak ernaast een overdekte openbare ruimte (met onder meer een skatepark) van 2.165 m².

Fernand Demetskaai 22 in Anderlecht, 2018. Architecten: 51N4E © 51N4E

De hervorming van de gewestelijke stedenbouwkundige verordening

De herziening van de gewestelijke stedenbouwkundige verordening (GSV), complementair aan die van het BWRO, is begonnen in 2015 en werd in eerste lezing goedgekeurd door de Regering in januari 2019. Ze is het resultaat van een lange denkoefening, studies en de raadpleging van betrokken actoren op gewestelijk en lokaal niveau. Ze werd recent in de 19 Brusselse gemeenten aan een openbaar onderzoek onderworpen. Het GSV-ontwerp is thematisch ingedeeld in 7 titels die momenteel bekend zijn* voorafgegaan door een hoofdstuk met algemene bepalingen, vooral de definities die nuttig geacht worden voor een uniforme lezing van de regelgeving in de verordening.

Met deze hervorming heeft urban.brussels de Regering een document aangereikt dat beantwoordt aan de uitdagingen in de regeringsverklaring en in het gewestelijk plan voor duurzame ontwikkeling (GPDO).

1. De eerste basisoriëntering antwoordt op de milieu-uitdagingen waarmee het Gewest geconfronteerd wordt, van een gecontroleerd en rationeel waterbeheer tot de voortgezette beperking van het energiegebruik van gebouwen, via een eco-opwaardering van de niet-gebruikte oppervlakten door middel van innoverende technieken.
2. De tweede grote wijziging is een gevolg van de sterke demografische groei in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en van de verscheidenheid in de woonvormen van zijn bevolking. Het ontwerp en de bouw van de woningen moeten zich aan de bevolkingsevolutie aanpassen: de bouwvolumes moeten geleidelijk groter, met respect voor hun stadsomgeving met o.m. haar typo-morfologische kenmerken; à la carte geconfigureerde ruimten, ontworpen met het oog op de voorziene bewoners (een of meer gezinnen, studenten).
3. Ook de mobiliteit staat centraal in de GSV. Er is bv. de meer evenwichtige verdeling van de openbare ruimte, die alle plaats biedt aan de zachte mobiliteit en waar de gebruikers zich veilig kunnen verplaatsen; een nieuwe afbakening van de parkeerbehoefte in de gebouwen, aangepast aan de betreffende wijk; het voorstel van pragmatische en collaboratieve oplossingen voor de parkeer-vezadiging op de weg.
4. Op de vierde plaats valt de duidelijke verstrenging op van de normen voor de toegankelijkheid van gebouwen voor personen met een handicap. Hierbij wordt de samenwerking met de plaatselijke verenigingen ingeroepen. Ook de aanleg van de openbare ruimte ontsnapt niet aan de regel: Titel VI legt de overheid zwaardere plichten op ten gunsten van met name de integratie van slechtzienden.
5. Het vijfde en laatste richtsnoer ten slotte is de sterke beperking van de zichtbare reclame in onze straten. Het gaat daarbij zowel om het type, het aantal en de afmetingen van de toelaatbare installaties, als om de strikte voorwaarden voor de nieuwe aanplakmethodes. Bij de volledige herwerking van deze titel werd ook toegewerkt naar het behoud van alle wegen en van de plaatsen die bekend staan om hun erfgoedkundige troeven en hun milieukwaliteiten, of ook de omgeving van kwetsbare gebouwen of inrichtingen die extra waakzaamheid vereisen.

De doelstellingen van de GSV-hervorming maken haar tot een ambitieus project voor de ruimtelijke ordening in het Brusselse Gewest. Ondanks hun verscheidenheid kunnen deze aandachtspunten tot een fundamentele ambitie herleid worden: de territoriale, ruimtelijke en architecturale ontwikkeling van het Gewest ten dienste stellen van een beter leven voor de Brusselaars en voor al wie er dagelijks vertoeft.

* Onder voorbehoud van een herziening van de nummering, want Titel V met betrekking tot de warmte-isolatie van de gebouwen werd in 2007 opgeheven

De tijdelijke bezetting in het kader van de kringlooeconomie

In het laatste trimester 2018 werd het departement Advies en Beroep van de directie Juridische Zaken gevraagd deel te nemen aan de vergaderingen van de Circular Regulation Deal (CiReDe) over de thematiek van de tijdelijke bezetting in het kader van de kringlooeconomie.

Verschillende particuliere en openbare Brusselse spelers hebben samen besproken via welke strategieën projecten van tijdelijke bezetting van leegstaande gebouwen op het Brusselse grondgebied makkelijker uitgevoerd kunnen worden.

Op grond van deze uitwisselingen heeft het departement Advies en Beroep volgende initiatieven genomen:

- Binnen het departement werd een verantwoordelijke aangeduid voor de thematiek van de tijdelijke bezetting;
- Globaal worden een goede communicatie en ontmoetingen gegarandeerd tussen het departement en de overheid, zoals perspective.brussels, of de aanvragers van vergunningen met betrekking tot zulke projecten.
- CiReDe en perspective.brussels worden betrokken bij de vergaderingen voor de opmaak of de wijziging van de uitvoeringsbesluiten van het BWRO over de tijdelijke bezetting, zodat de belemmeringen voor de ontwikkeling ervan snel duidelijk zijn en aangepakt worden (zogenaamd regeringsbesluit ‘tot vrijstelling’, regeringsbesluit over de vergunning van beperkte duur, regeringsbesluit over de samenstelling van het aanvraagdossier).
- Er wordt overwogen om de kwesties rond de tijdelijke bezetting in de Brusselse wetgeving op te nemen.

Stadslandbouw in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

In het laatste kwartaal van 2018 heeft urban.brussels met het team Landbouw van Brussel Economie en Werkgelegenheid samengewerkt met het oog op de ontwikkeling en de vrijwaring van de stadslandbouw op het gewestelijke grondgebied. Deze werkgroep wordt aangestuurd door het studiebureau ERU en gaat in 2019 concreet van start. Reeds in 2018 echter werden, op basis van de praktische gids over stadslandbouw van het studiebureau ERA, ideeën uitgewisseld en bedenkingen met een stedenbouwkundige insteek geformuleerd.

Voor 2019

urban.brussels zal in 2019 toezien op de voortzetting van deze eerste stappen inzake de tijdelijke bezetting en de stadslandbouw. Zodoende vormt de integratie van de ‘tijdelijke bezetting’ in de uitvoeringsbesluiten van het BWRO een van de eerste doelstellingen van urban.brussels. Het departement Advies en Beroep en de functionele cellen zullen advies verschaffen aan de partijen die in dit type project tussenkomen, voor een concrete en correcte toepassing van de nieuwe bepalingen.

Site van de Zavelenberg in Sint-Agatha-Berchem, toekomstig landbouwproject © ERU scri-1s

V. De ambities voor 2019

U

Gedurende 2018 en ook daarvoor al heeft urban.brussels enthousiast acties op touw gezet die in 2019 doorlopen of plaatsvinden.

2019 oogt even bedrijvig als 2018, met onder meer de uitvoering van het BWRO, de nieuwe bevoegdheden inzake roerend en immaterieel cultureel erfgoed, de goedkeuring van de 9e reeks DWC's en tal van andere projecten. Geleidelijk groeit urban.brussels verder uit tot een bestuur dat de verwachtingen van de burger inlost, oplossingen en diensten aanreikt, en zelfs tot een referentie- en deskundigheidscentrum voor de ontwikkeling van het Gewest.

In 2019 gaat de oprichting van het bestuur voort op het vlak van organisatie, procesuitvoering, controle van financiën en begroting, de opstelling van het waardencharter, de administratieve vereenvoudiging, de opvolging van het diversiteitsbeleid, de sensibilisering voor klantgerichtheid en zoveel meer.

Het nieuwe Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening (BWRO)

DE BWRO-HERVORMING

De Brusselse Regering heeft in 2015 een grote hervorming van het Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening doorgevoerd, de juridische basis voor planning, stedenbouw en onroerend erfgoed in Brussel. De bespoediging en de vereenvoudiging van de procedures vormden hierbij de leidraad. Immers, de traagheid en de complexiteit van de stedenbouwkundige procedures, net als de achterstand in de afgifte van de toelatingen worden met de vinger gewezen, omdat ze projecten en de sociaal-economische ontwikkeling van het Gewest afremmen.

De BWRO-hervorming werd definitief door het parlement goedgekeurd via de ordonnantie van 30 november 2017, gepubliceerd op 20 april 2018 in het Belgisch Staatsblad. De voornaamste veranderingen zijn de vervanging van de termijnen van orde door verplichte termijnen, de creatie van een gemachtigde ambtenaar Erfgoed met als voornaamste opdracht de afgifte van unieke vergunningen, de oprichting van een uniek loket voor de gemengde vergunningen en de grondige herziening van de procedure voor de afgifte van vergunningen.

Gezien de omvang van de hervorming, is de aanpassing van het regelgevende luik nodig: regeringsbesluiten ter uitvoering van dit nieuwe BWRO dienen gewijzigd of goedgekeurd te worden. Het gaat om ruim vijftig besluiten in totaal voor het geheel van BWRO-materies, waaronder de besluiten over stedenbouw, erfgoed en het voorkeurecht, waarvoor de bevoegdheden aan urban.brussels toegewezen werden. urban.brussels heeft in 2018 werkgroepen samengesteld in samenwerking met het kabinet van de voogdijminister en de advocaten die voor de verwezenlijking van deze breed opgezette hervorming aangewezen waren. Ook bv. Leefmilieu Brussel, perspective.brussels, de Federatie van notarissen en de gemeenten werden bij deze samenwerking betrokken.

DE INWERKINGTREDING VAN HET NIEUWE BWRO

De inwerkingtreding verloopt in drie fasen:

- In 2018
- De wijziging van het planningsproces: de richtschema's worden in het BWRO opgenomen en heten voortaan 'Richtplannen van aanleg' (RPA's). Dankzij deze RPA's kunnen met name de projecten uitgevoerd worden in de tien door de Regering bepaalde prioritaire strategische zones, waaronder Josaphat, Delta, Thurn & Taxis en de Kanaalzone;
 - De versoepeling van de gemeentelijke instrumenten voor aanleg, zodat de BBP's (bijzondere bestemmingsplannen) beter aan de specifieke ligging en behoeften van elke perimeter aangepast kunnen worden;
 - Voor de stedenbouwkundige inlichtingen stelt de BWRO-hervorming een nieuw systeem voor opdat de feitelijke toestand zou samenvallen met de rechtstoestand, ter bescherming van de toekomstige verwervers van vastgoed.

DE UITVOERING VAN DE BWRO-HERVORMING BETEKENT DUS:

- Dat de interne procedures, typeformulieren en – brieven aangepast worden;
- Dat het CIBG (Centrum voor Informatica voor het Brusselse Gewest) het NOVA-informaticaprogramma voor het beheer van de vergunningen – evenals de implementatie in de gewestelijke en gemeentelijke diensten – aanpast;
- Dat de communicatiedragers geactualiseerd worden: websites, praktische gids, vademecum, ...;
- Dat medewerkers en publiek een opleiding krijgen (presentaties, colloquia, antwoorden op vragen, ...);
- Dat er personeel aangeworven wordt bij het Gewest en in de gemeenten (om met name de verplichte termijnen te kunnen respecteren);
- Dat geanticipeerd wordt op het mogelijk toenemende aantal beroepen bij niet-naleving van de verplichte termijnen door de overheid in eerste aanleg.

Eerst en vooral moeten de uitvoeringsbesluiten aangepast worden die de inhoud van de nieuwe wetsbepalingen verduidelijken. Daarnaast moeten, eveneens in de lijn van de hervormingsdoelstellingen, nieuwe uitvoeringsbesluiten goedgekeurd worden. De juristen van urban.brussels zullen het eerste trimester van 2019 dan ook besteden aan de redactie en aan het bijhorende werk voor de goedkeuring van de talrijke besluiten door de Brusselse Regering, waaronder de besluiten over de openbare onderzoeken, over de overlegcommissie, over de dossiersamenstelling, over de effectenstudies, over de gemengde projecten, over de KCML en over de inventaris van het onroerend erfgoed.

GRONDIGE HERWERKING VAN HET BESLUIT TOT TOEKENNING VAN VRIJSTELLINGEN VAN VERGUNNING EN PROCEDUREHANDELINGEN:

- Het zogenaamde 'besluit tot vrijstelling' (voorheen 'besluit van geringe omvang') zal sterk bijdragen aan de vereenvoudiging van de stedenbouwkundige regels en aan de versnelling van de procedures waarop de wetshervorming betrekking heeft. De adviezen worden relevanter: ze beperken zich niet langer tot de 'geringe omvang', maar houden rekening met de aard van het dossier en met zijn eigenheden, zoals of het overwegend het erfgoed of stedenbouw betreft.
- Aangezien de functie van de bouwmeester bevestigd werd en zijn opdrachten uitgebreid werden met de particuliere projecten van gewestelijke omvang, zal een van de speerpuntbesluiten gaan over de tussenkomst van de bouwmeester, die de ontplooiing beoogt van een kwaliteitsvolle hedendaagse architectuur in Brussel, zowel voor de gebouwen als voor de openbare ruimten.
- Ook de projectvergadering, een nieuwe stap in de voorafgaande begeleiding van de aanvragers bij hun projectopbouw, wordt in een besluit gegoten.
- Het voorkeurebesluit zal zich in hoofdzaak richten op de aanpassing aan de nieuwe technologieën, zoals de digitale verkoop bij opbod.

- In 2019
- De vereenvoudigde en snellere behandeling van de aanvragen tot stedenbouwkundige vergunning: een betere ondersteuning van de wijzigingen van de vergunningsaanvragen tijdens het onderzoek, de verlichting van de verplichtingen inzake de milieueffectenevaluatie, de invoering van de verplichte termijnen, ...;
 - De vereenvoudiging van de verkavelingsvergunningen, zowel qua toepassingsveld als qua wijzigingen;
 - Het beheer van de gemengde projecten (stedenbouwkundige vergunning + milieuvergunning) wordt gerationaliseerd via de invoering van een 'unieke postbus' en een versterkt gelijktijdig onderzoek van de twee aanvragen;
 - De introductie van een 'gemachtigde ambtenaar Erfgoed' en de herziening van de beschermingsprocedure;
 - Voor de oudere stedenbouwkundige overtredingen wordt weliswaar geen algemene amnestie verleend, maar worden de regularisatievoorwaarden versoepeld;
 - De hervorming wijzigt ook de ordonnantie betreffende de milieuvergunningen: spiegelbepalingen van het BWRO met betrekking tot de gemengde projecten en wijzigingen eigen aan het milieurecht.

urban.brussels zal in de gemeenten opleidingsessies over het BWRO organiseren en toelichtingsbrochures opstellen over de hervorming van het Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening.

Nieuwe bevoegdheid roerend en immaterieel erfgoed

Als gevolg van de zesde staatshervorming werd de actieradius van urban.brussels uitgebreid met nieuwe culturele bevoegdheden die het van de federale staat geërfd heeft: het bestuur ontwikkelt nu nieuwe wetgevende instrumenten en opwaarderings-middelen voor het roerende en immateriële erfgoed in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De directie Monumenten en Landschappen werd trouwens omgedoopt tot directie Cultureel Erfgoed, een benaming die dichterbij deze nieuwe opdrachten aanleunt.

Inventaris van het roerend cultureel erfgoed, Kapellekerk, Brussel © urban.brussels

Het roerend cultureel erfgoed omvat een breed scala van cultuurogoderen, van de klassieke kunstwerken tot het historische meubilair over de archieven, de manuscripten, het archeologische en het industriële erfgoed, de transportmiddelen, alle soorten wetenschappelijke of historische verzamelingen met een historische, archeologische, artistieke, esthetische, wetenschappelijke, sociale, technische of folkloristische waarde voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Het immateriële culturele erfgoed omvat de praktijken (gebruiken en tradities, zegswijzen, sociale praktijken, kennis en knowhow) op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, alsook de eraan verbonden instrumenten, objecten, artefacten en culturele ruimten die de gemeenschappen, groepen of individuen in het Gewest erkennen als deel van hun erfgoed.

Het parlement heeft op 5 april 2019 een ordonnantie aangenomen met betrekking tot het roerende en het immateriële erfgoed in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Ze wordt in de loop van het jaar van kracht. Ze bepaalt de tools voor de kennis, de erkenning en het beheer van dit erfgoed op het gewestelijke grondgebied, en zorgt voor het wettelijke kader ervan. De ordonnantie biedt bescherming aan de Brusselse ‘schatten’ en onderbouwt de erkenning van de meest representatieve tradities en praktijken. Ook projecten en activiteiten voor de opwaardering van dit erfgoed ten gunste van alle burgers van en bezoekers aan ons Gewest, kunnen steun genieten.

Met de inwerkingtreding van de ordonnantie wordt het Brussels Gewest ook bevoegd voor de afgifte van de uitvoertestaten voor cultuurogoderen op grond van de Europese verordening 116/2009. In 2018 heeft het Gewest het platform van de culturele goederen voorgezeten. Nu werkt het mee aan de oprichting van een interfederaal uniek loket dat de procedure voor de burger vereenvoudigt. Momenteel gelden op dit gebied immers vier verschillende wetgevingen.

Behalve de inventaris van de eerste praktijken en tradities op het vlak van het immateriële Brusselse erfgoed komt binnenkort een nieuwe website online, gewijd aan de inventaris van het roerende erfgoed. Hierop worden de eerste verzamelingen voorgesteld die in partnership met het KIK, de Brusselse musea, de kerkfabrieken en de gemeenten geïdentificeerd werden.

Ommegang

urban.brussels neemt – wat het immateriële erfgoed betreft – deel aan de opvolgingscomités over de bier- en de beiaardcultuur in België sinds de erkenning ervan door de UNESCO. In 2019 zal het bestuur de kandidatuur van de Ommegang verdedigen voor opname op de representatieve lijst van het immateriële culturele erfgoed van de mensheid (UNESCO).

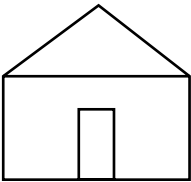
De Ommegang, 2012 © F. Andrieu

Goedkeuring van de 9e reeks DWC’s door de Regering

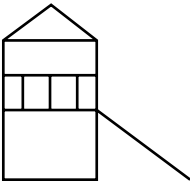
Na de oproep tot kandidaten heeft de Brusselse Regering in november 2017 de perimeters ‘Peterbos’ in Anderlecht, ‘Rond Westpark’ in Sint-Jans-Molenbeek en ‘Stephenson’ in Schaarbeek geselecteerd.

De gewestbegroting van € 42.375.000 en de gemeentelijke bijdragen zijn samen goed voor € 44.605.000. Hiermee moeten de geplande stadsherwaarderingsoperaties in deze wijken tot een goed einde gebracht worden.

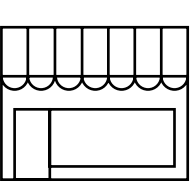
Concreet gaat het over:

de productie van 66 woningen

de creatie van 9 buurtinfrastructuren, waaronder 2 crèches

de organisatie van 39 sociaaleconomische acties, waaronder 4 projecten van socioprofessionele inschakeling

De herdefiniëring van de openbare ruimten staat – met een investering van € 12.155.000 – centraal in de verbetering van de leefomgeving van de Brusselaars, als een vector van sociale verbondenheid en culturele uitwisseling. Een deel van het park dat in de perimeter Stephenson gepland wordt, wordt samen met de bewoners bedacht en aangelegd. Voor de openbare ruimte rond de 18 torens van het Peterbos wordt een masterplan opgemaakt en het geheel wordt volledig heraangelegd. De meeste aanpassingen gebeuren rond het Jean-Baptiste Decockplein, binnen de perimeter Rond Westpark, wat de impact op en de gevolgen voor de wijk vergroot.

Allerlei operaties sturen aan op een hogere omgevingskwaliteit: betere energieprestaties van de gebouwen, sanitaire omstandigheden en comfort, water- en afvalbeheer, gestimuleerde biodiversiteit en begroening van de wijken.

Het thema van de creatie van nieuwe groene ruimten om de wijk beter te laten ‘ademen’, de biodiversiteit te ondersteunen en het samen-leven te bevorderen, wordt naar voor geschoven in het DWC Stephenson via zijn toekomstige pilootproject voor de aanleg van een park dat begint bij het Stephensonplein en langsheen de spoorweg tot de François-Joseph Navezstraat loopt.

We merken op de urban.brussels in januari 2019 gestart is met de opmaak van de programmaverslagen en deze ter goedkeuring aan de Regering voorgelegd heeft. Op grond hiervan heeft de Regering op 22 februari 2019 de begunstigde gemeenten op de hoogte gebracht van de goedkeuring van de programma’s. De uitvoeringsfase van deze programma’s is gestart op 1 maart 2019.

In 2018 werden de programma’s uitgewerkt. De gemeenten hebben een beroep gedaan op een studiebureau voor een diagnose van de wijk, de bepaling van de prioriteiten en de voorstelling van een actieprogramma. De verschillende vorderingsstaten werden aan de bewoners voorgesteld tijdens de algemene vergaderingen, de wijkcommissies en de openbare onderzoeken.

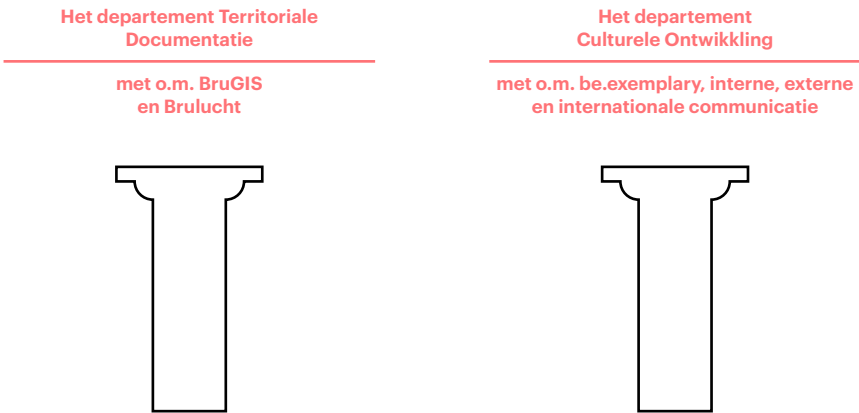
De oproep tot kandidaten voor de 10e reeks DWC’s werd op 31 januari 2019 gelanceerd. De Regering kan de toekomstige perimeters aan het begin van de legislatuur aanwijzen.

De vooruitzichten van de nieuwe directie Kennis en Communicatie

Een andere grote uitdaging van urban.brussels is de opwaardering van zijn imago.

Een externe communicatiestrategie werd in 2018 goedgekeurd. Alle acties van urban.brussels kunnen in 2019 binnen de nieuwe directie Kennis en Communicatie (DKC) samengevoegd worden in de categorieën sensibilisering, documentatie, externe en internationale communicatie.

Deze directie steunt op twee pijlers, die voortdurend in interactie en in dialoog zijn met de andere directies voor de inhoud en de technische en wetenschappelijke deskundigheid van elk ervan:

Deze teams zullen zich, van zodra ze opgericht zijn, beijveren om het imago van urban.brussels karakter en uitstraling te geven.

Een opwaardering van het reeds bestaande volstaat niet voor een sterke positie van het Gewest: urban.brussels moet ook zijn kerntaken blijven vernieuwen. urban.brussels streeft ernaar Brussel ingang te doen vinden als internationale referentie over de stad, de ruimtelijke ordening en de architecturale innovatie.

Om te beginnen is de definitie nodig van het Gewest op Belgisch, Europees en internationaal vlak. Het team binnen de DKC dat belast is met Internationale Zaken, zal een vertegenwoordigingsplan uitwerken en de nodige acties afbakenen.

Op de tweede plaats dient het imago van het Gewest opgewaardeerd te worden door het grote publiek te sensibiliseren voor architectuur, erfgoed en stedenbouw, en via de ontwikkeling van een culturele gevoeligheid voor de stad, de architectuur, het design en het landschap van vandaag.

De DKC vertrekt uiteraard niet van een wit blad. Alle directies delen immers nu al een streven naar kwaliteit in het stedelijke erfgoed, ongeacht de periode die het vertegenwoordigt.

IN DIT OPZICHT HEEFT DE DKC VOLGENDE TAKEN:

- De identiteit verankeren: de nieuwe naam urban.brussels en de bevoegdheden van dit bestuur zijn nog te weinig gekend;
- Concreet, duidelijk en pedagogisch informeren: urban.brussels is een overheidsdienst en dus heeft hij o.m. de taak hulp te bieden aan de Brusselaars, het grote publiek en de beroepsmensen, op het gebied van stedenbouw, erfgoed, de verbetering van het woonmilieu;
- De materies (en hun terminologieën) ophelderen: voor de burger zijn ze nog te complex;
- urban.brussels een menselijk gelaat geven: de klemtoon leggen op de personen, hun functies, hun geslaagde realisaties;
- Sensibiliseren en documenteren: urban.brussels moet tot een expertise- en referentiecentrum uitgroeien, tot een draaischijf voor internationale uitwisseling over stedenbouw en architectuur van gisteren, vandaag en morgen.;
- De kennistools met betrekking tot Brussel ontwikkelen: met name door de bestaande tools verder te ontwikkelen via het Documentatiecentrum en zijn architectuurhistorische en archeologische studies.

Naast de opdrachten die de teams al talrijke jaren vervullen (documentatiecentrum, sensibiliseringsacties, publicaties, ...) zal de nieuwe directie met haar verruimde personeelsbezetting nieuwe tools ontwerpen voor de transversale communicatie. Deze tools zullen gemeenschappelijk zijn voor alle thema's: hoofdzakelijk de voortzetting van de portaalsite, sociale netwerken, de newsletter en brochures.

Wist je dit al?

urban.brussels heeft zich kandidaat gesteld als leider van het pilootproject Innovatie van strategieën voor herdynamisering d.m.v. het Stadsproject in het kader van het samenwerkingsakkoord tussen Montréal en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest op het vlak van ruimtelijke ordening en stadsontwikkeling. Dit pilootproject werd geselecteerd door Metropolis, de wereldorganisatie van grote metropolen, en beoogt de uitwisseling van ervaringen rond herdynamiseringsstrategieën en – processen van de stad.

Enkele acties voor de DKC in 2019

— De realisatie van een reeks urban symposia, met name over Brussels Tomorrow. Het eerste colloquium ervan is gepland op 13 mei 2019. Deze actie moet Brussel positioneren op het gebied van architectuur	goed einde brengen, met aangepaste categorieën die zo dicht mogelijk aansluiten op de wil om privéprojecten te stimuleren, die een groot deel van het Brusselse bouwbestand vertegenwoordigen.	— Tijdens de eerste editie van de Europese Archeologiedagen op 14, 15 en 16 juni 2019 kan de burger rechtstreeks in contact komen met de archeologiespecialisten op hun werkplaats, en maakt hij kennis met hun precieze functie
— De lancering van de Architectuurdagen, waarvan de eerste editie gepland is op 19 en 20 oktober 2019, gewijd aan gerealiseerde hedendaagse projecten of architectuurateliers (open voor het publiek)	De promotie van de laureatenprojecten van de eerste 3 edities wordt in 2019 overigens ook voortgezet	— De digitale versies van publicaties, uitgegeven door <u>urban.brussels</u> , gratis online plaatsen
— De organisatie van een continue opleiding over architectuur, in partnership met de ULB, aangeboden per thematische modules, in lessenreeksen waarvoor specialisten uit de academische sector, maar ook uit de privésector uitgenodigd worden	— De functies van <u>urban.brussels</u> kunnen zich in nieuwe projecten volop ontplooiën. Zo zijn er de architectuurprijs, de publicatie van brochures over hedendaagse architectuur en het ontkiemen van een ‘biculturele’ visie, gezien de regeringsbeslissing om <u>urban.brussels</u> de budgetten en de controleopdracht toe te vertrouwen van KANAL en het CIVA	— De hernieuwde steun aan de organisatie van het attest van Executive Master in Bouwkundig erfgoed, opgericht samen met de ULB en de VUB, die een gespecialiseerde of voortgezette opleiding in erfgoed biedt voor vakspecialisten van de privé- en de overheidssector
— Een 4e editie van be.exemplary tot een		

u

urban.brussels

(Gewestelijke Overheidsdienst Brussel Stedenbouw en Erfgoed)
Arcadia – Kunstberg 10-13, 1000 Brussel
Tel.: +32 (0)2 432 83 00
E-mail: info@urban.brussels
Web: www.urban.brussels

Documentatiecentrum:

Tel.: +32 (0)2 432 83 20
E-mail: doc@urban.brussels
Op afspraak

Loketten premies:

Tél.: +32 (0)2 432 84 00
E-mail: renovatiepremies@urban.brussels
Telefoonpermanenties op maandag en donderdag
van 9.00 u. tot 12.00 u.
Loketpermanenties op dinsdag en vrijdag
van 9.00 u. tot 11.45 u.

Verantwoordelijke uitgever

Bety Wajnne,
Directeur-generaal

Coördinatie

Eloïse Kartheuser,
Directie Kennis en
Communicatie

Vertaling

Michelle Baltes,
Directie Kennis en
Communicatie

Grafisch ontwerp

NNstudio

Drukwerk

Snel

**Hebben aan dit verslag
meegewerkt**

Alexia Collet
Ann Degraeve
Anne-Lise Alleaume
Aurélie Autenne
Aurélie Delrée
Benjamin Fastré
Bruno Veyckemans
Catherine Leclercq
Cecilia Paredes
Christophe Bastien
Christophe Reinders
Emmanuelle Jouniaux
Estelle Lamendin
Frédéric Dauw
Gabrielle De Frenne
Geneviève Horta
Grégoire Vandenschrick
Guy Conde-Reis
Henk De Ruddere
Isabella De Duve
Jef Pinceel
Kris Couvreur
Manja Vanhaelen
Michaël Lamot
Muriel Callebaut
Muriel Muret
Pascale Ingelaere
Philippe Charlier
Raquel Dos Santos
Sergio De Vincenzo
Sandrine Buelinckx
Sophie David
Sophie Goeminne (Copywriting
– PasdeBlabla)
Stéphane Demeter
Tony Van Nuffelen
Victoria Videgain

u

u

